БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 59 (19.435). • 1986 йил 8 март, шанба • Баҳоси 3 тийин.

Бугун— Халқаро хотин-қизлар куни

ДЕЛЕГАТ ҲАМКАСБЛАРИНИНГ ҲИММАТИ

БУХОРО. Съезд иши давом этиб турган кунларда Бухоро тўқимачилик комбинатининг тўқувчилари Саломат Каримова, Истода Жалилова ва бошқа кўп ишчилар олтитадан саккизтагача станокдан иборат қўшимча комплектларни ўз қўлларига олдилар. «Энг яхши ишчиларимиздан бири Ольга Черноволова КПСС XXVII съездининг делегатидир, — дейишди корхона партия комитетида. — Шундай қилиб, унинг ҳамкасблари, аввало, дугоналарининг нормасини бажардилар, шундан кейин съезднинг ҳамма кунларини зарбдор иш кунларига айлантирайлик, деган умумий ҳаракат вужудга келди. Комбинат экономистларининг ҳисоб-китобларига кўра, зиммага олинган ҳамма мажбуриятлар бажарилса, қўшимча ўн минглаб метр хомсурп ва минглаб харидоргир тукли сочиқ тайёрланади.

Ишларнинг боришига қараганда, комбинатнинг юзлаб меҳнаткашлари айтган сўзларининг устидан чиқадиган кўринади. Пландан ташқари тайёрланган анчагина маҳсулот савдо тармоқларига юборилди.

(ЎзТАГ).

Социализм хотин-қизларни иқтисодий ва социал зулмдан халос этди, уларга меҳнат қилиш, билим олиш, ижтимоий ҳаётда қатнашишда эркаклар билан тенг имконият яратиб берди.

(КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездига Сиёсий докладидан)

8 Март

СОВЕТ ХОТИН-ҚИЗЛАРИГА

Азиз хотин-қизлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Сизларни халқаро хотин-қизлар куни 8 март— бутун дунё меҳнаткаш хотин-қизларининг интернационал бирдамлик куни билан қизғин ва самимий табриклайди!

Бу — баҳор билан бирга, табиатнинг ҳаётбахш кучлари уйғониши билан бирга ўлкамизга кириб келадиган энг нурафшон умумхалқ байрамларидан биридир. Бу йил байрам партия ва мамлакат ҳаётидаги шонли воқеадан кейин нишонланмоқда. КПСС XXVII съезди куни кеча ўз ишини тамомлади. Съезд қарорларида совет жамияти сиёсий, социал-иқтисодий ва маънавий тараққиётининг асосий марралари кўрсатиб берилди, тинч бунёдкорлигимизни жадаллаштиришнинг кенг программаси белгиланди. Партиянинг куч-ғайрати социалистик Ватаннинг янада равнақ топишини, меҳнаткашлар ҳаёти яхшиланишини таъминлашга қаратилган.

Съезднинг характери ва кўлами жиҳатидан чинакам революцион қарорлари ҳаётга татбиқ этилиши бутун халқнинг, ҳар бир кишининг астойдил меҳнатига ва кўп жиҳатдан, азиз хотин-қизлар, Сизларга, Сизларнинг ташаббускорлигингиз, жўшқинлигингиз, ижодий куч-ғайратингизга боғлиқдир. Лениннинг, хотин-қизлар, уларнинг чуқур ўйлаб иш тутиши ва онглилиги ёрдамидагина янги жамият қурилишини мустаҳкамлаш мумкин, деган сўзлари ҳозирги кунларимизда ҳам актуалдир. КПСС Марказий Комитети Сизларнинг моҳир қўлларингиз, синчков ақл-заковатингиз, омилкорона ғамхўрлигингиз, саховатли ва меҳрибон қалбингиз социализмни такомиллаштириш ишига тағин ҳам активроқ хизмат қилишига қатъий аминдир. Совет хотин-қизларининг Коммунистик партия ва давлат тарихи барча босқичларидаги шонли революцион, жанговар ва меҳнат зафарлари бунинг гаровидир.

Мамлакат сиёсий ҳаётида совет хотин-қизларининг роли ортиб бормоқда. Советларнинг ҳар икки депутатидан бири — хотин-қиздир. 5 миллион нафардан ортиқ меҳнаткаш аёл КПСС сафларида турибди, улардан 1352 киши партия XXVII съезди делегати бўлди. Коммунистик партия хотин-қизларни давлат ишларини бошқаришга, кўп қиррали ижтимоий фаолиятга кенг жалб этиш йўлини бундан буён ҳам оғишмай ўтказаверади.

Бугун биз оналарга алоҳида меҳр билан мурожаат этамиз. Ватанимизнинг эртанги куни қандай бўлиши болаларнинг қандай камол топишига боғлиқдир. Ўғил ва қизларингизни социалистик Ватаннинг онгли, ҳалол, меҳнатсевар гражданлари қилиб тарбиялангиз! Толмас олижаноб оналик меҳнатингиз учун Сизларга чин қалбдан раҳмат!

КПСС XXVII съезди ҳужжатларида партиянинг хотин-қизлар тўғрисида, уларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш тўғрисида, болали оилалар ҳақида тобора ортиб бораётган ғамхўрлиги акс эттирилган. Оналик ва болаликни муҳофаза қилиш бизда давлат сиёсатидир, социалистик жамиятнинг маънавий қонунидир.

Совет хотин-қизларининг тинчлик учун, ядро уруши хавфига қарши кураши чуқур миннатдорчиликка арзигуликдир. Сизлар социализм мамлакатларининг хотин-қизлари билан, барча қитъалардаги меҳнаткаш аёллар билан алоқаларни мустаҳкамлаб, КПССнинг партия XXVII съездида янада ривожлантирилган тинчликсевар ташқи сиёсий йўлини амалга оширишга актив кўмаклашмоқдасиз. Уруш фожиаси ҳеч қачон такрорланмаслиги учун, оналар ва болалар ҳамиша тинч осмон остида яшашлари учун Совет Иттифоқи мумкин бўлган ҳамма чораларни кўраверади. Яқин 15 йил ичида ядро қуролини тугатиш ҳақидаги янги совет таклифлари ана шунга қаратилгандир. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти халқаро Тинчлик йили деб эълон қилган бу йил телбаларча ядровий қуролланиш пойгасига чек қўйиш бошланадиган йил бўлиб қолиши мумкин.

Азиз хотин-қизлар!

Сизларга ва оилаларингизга чин кўнгилдан сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, эсон-омонлик тилаймиз! Меҳнат, ўқиш ва ижоддаги муваффақиятларингиз кўпаяверсин! Фарзандларингиз ҳамиша Сизларни хурсанд қилаверсин!

Совет хотин-қизларига шон-шарафлар! Қардош социализм мамлакатларининг хотин-қизларига алангали салом!

Яшасин бутун дунё меҳнаткаш хотин-қизларининг бирлиги ва бирдамлиги!

Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи мустаҳкамланиб, гуллаб-яшнайверсин!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ВАТАН ҚИЗЛАРИНИ ХАЛҚ ШАРАФЛАМОҚДА

ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ 8 МАРТГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

Планетамиз ҳаётида шундай воқеалар ва саналар борки, уларни бутун тараққийпарвар инсоният нишонлайди. Халқаро хотин-қизлар куни 8 Март, бутун дунё меҳнаткаш хотин-қизларининг бирлиги ва бирдамлиги куни шулар жумласидандир. Бу шодиёна ва мазмунан революцион баҳорги байрам ҳар бир совет хонадонига орзиқиб кутилган меҳмондек кириб келмоқда. Шу куни кўп миллатли Ватанимиз ўз қизларига, коммунистик бунёдкорликнинг актив қатнашчиларига чуқур иззат-ҳурмат, меҳр-муҳаббат ва миннатдорчилик ҳис-туйғуларини изҳор этади.

7 март куни Москвада, ССР Иттифоқи Большой театрида партия, совет ва жамоат ташкилотлари вакилларининг Халқаро хотин-қизлар кунига бағишланган тантанали йиғилиши бўлди.

Йиғилиш аҳли **М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, А. А. Громико, Л. Н. Зайков, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, М. С. Соломенцев, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Б. Н. Ельцин, Н. В. Тализин, А. П. Бирюкова, М. В. Зимянин, В. А. Медведев, В. П. Никонов Г. П. Разумовский, А. Н. Яковлев** ўртоқларни давомли қарсаклар билан табриклаб кутиб олди.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, КПСС XXVII съездининг делегатлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, ҳарбий бошлиқлар, саноатнинг илғор ишчи аёллари, олимлар, маданият арбоблари ҳам президиумга чиқадилар.

КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари А. А. Низовцева партия Марказий Комитетининг совет хотин-қизларига табрикномасини ўқиб эшиттирди. Табрикнома давомли қарсаклар билан кутиб олинди. А. А. Низовцева совет хотин-қизларининг меҳнатига ва жамият ҳаётининг барча соҳаларидаги ролига юксак баҳо берганлиги, КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси мамлакатимиз хотин-қизлар тўғрисида, тинч бунёдкорлик меҳнати ва бахтиёр турмуш учун уларга зарур шарт-шароитларни яратиш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилаётганликлари учун КПСС Марказий Комитетига чуқур ташаккур ва миннатдорчилик изҳор этди.

Бу йил хотин-қизларнинг интернационал байрами жаҳоншумул-тарихий аҳамиятга молик воқеа билан нишонланди, деди РСФСР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Т. Г. Иванова ўз докладида. Биз ҳаммамиз Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг кеча ўз ишини тамомлаган XXVII съездидан ғоят зўр таассурот олдик. Съезд ҳозирги даврни ленинчасига кенг кўламда идрок этди, истиқболга олиб борадиган равшан йўлни белгилади, Ленин партиясининг Ватан тақдири учун, инсоният келажаги учун юксак даражадаги масъулиятини намойиш қилди.

1352 делегат — энг яхши ишчи аёллар, колхозчилар, ўқитувчилар, врачлар, олимлар, халқ хўжалигининг мутахассислари партиянинг сиёсий йўлини ва амалий фаолиятини астойдил қўллаб - қувватлаётганликларини ҳозирги кунда коммунистлар ленинчи партияси сафларида бирлашган совет хотин-қизлари беш миллионли отряди номидан, мамлакатдаги барча хотин-қизлар номидан изҳор қилдилар. Халқнинг ижодий кучлари партия съезди қарорларини бажариш иштиёқида бирлашган ҳозирги пайтда совет меҳнаткаш аёллари ўзларининг бутун кучи, билими, маҳоратини, қалб ҳароратини янгилиги ва кўлами жиҳатидан улуғвор бўлган вазифаларни ҳал этишга сарфлашни ўз бурчлари, деб билмоқдалар. Бу бурч шараф билан адо этилади!

Докладчи хотин-қизларнинг социализм қурилишида, унинг ғалабаларини ҳимоя қилишдаги иштироки тўғрисида гапириб, замондош хотин-қизларимиз партия билан совет халқининг шонли революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарини муносиб давом эттираётганликларини қайд этиб ўтди. Замондош хотин-қизларимиз ўзларининг ҳалол, ижодий меҳнати билан Ватанимизнинг порлоқ истиқболини яқинлаштирмоқдалар, шу истиқболни станок олдида ва қурилишларда, далалар ва фермаларда, илмий лабораториялар ва ўқув юртларида, космик кемаларнинг пультлари ва болаларнинг бешиклари ёнида ўз қўллари билан яратмоқдалар. Совет хотин-қизларининг 90 процентдан кўпроғи ишламоқда ёки ўқимоқда.

Хўжалик ва маданий қурилишнинг кўпгина муҳим ва масъулиятли участкаларида хотин-қизлар турганлиги, миқёсидан қатъи назар биронта ҳам вазифа уларнинг фаол ва ҳар томонлама иштирокисиз ҳал этилмаслиги мамлакатимизда ҳеч кимни ажаблантирмайди. Москва хотин-қизларининг ижодий, бунёдкорлик меҳнати бунинг мисолидир. Улар моддий ишлаб чиқаришни, фан ва маданиятни ривожлантиришга, пойтахтни социал-иқтисодий ривожлантириш планларини бажаришга, ёш авлодни тарбиялашга катта ҳисса қўшмоқдалар.

Ленин васиятларига содиқ бўлиб қолаётган КПСС хотин-қизларни актив ижтимоий фаолиятга ва давлатни бошқаришга жалб этиш учун ҳамма ишни қилмоқда. Биз КПСС XXVII съезди ҳужжатларида Коммунистик партиянинг совет жамияти ҳаётининг барча соҳаларида хотин-қизлар ролини ошириш тўғрисида тинимсиз ғамхўрлик қилаётганлигининг янги далилини, уларга нисбатан ғоят катта ишончнинг ифодасини кўриб турибмиз. Хотин-қизларни раҳбарлик ишларига яна ҳам кенгроқ кўтариш чоралари белгиланди. Меҳнат коллективларида ва истиқомат жойларида хотин-қизлар советларининг фаолиятини қайта тиклаш тўғрисида Марказий Комитетнинг Сиёсий докладида айтилган таклиф мамнуният билан қабул қилинмоқда. Совет халқининг фаровонлигини юксалтириш борасидаги чора-тадбирлар кучайтириб борилади, бунда меҳнаткаш хотин-қизларга алоҳида эътибор берилади. Мана шуларнинг ҳаммаси хотин-қизлар, оила, болалар тўғрисида ғамхўрлик бизда давлат сиёсати даражасига кўтарилганлигининг ва жамиятимизнинг юксак маънавий қонуни эканлигининг ёрқин далили бўлиб хизмат қилади.

Совет Иттифоқи ҳамда бошқа социалистик мамлакатларнинг тажрибаси шуни тасдиқлаб турибдики, хотин-қизлар фақат социализм шароитидагина жамиятда муносиб ўринни эгаллай олишлари мумкин ва шундай ўринни ҳақиқатан ҳам эгаллаб турибдилар, деди Т. Г. Иванова. СССРда ва бошқа социалистик мамлакатларда хотин-қизлар масаласи муваффақиятли ҳал этилганлиги бутун дунё миқёсида хотин-қизлар озодлиги учун кураш ишига қўшилган буюк интернационал ҳисса бўлиб, халқаро хотин-қизлар ҳаракатини янада авж олдиришнинг қудратли омилидир.

Маълумки, ўтган 1985 йил Бирлашган Миллатлар Ташкилоти эълон қилган хотин-қизлар Ўн йиллигини ниҳоясига етказди. Кения пойтахти Найробида бўлиб ўтган Жаҳон хотин-қизлар конференцияси шу Ўн йилликка якун ясади. Бу давр хотин-қизларнинг сиёсий онглилигини ўстиришга, миллионлаб хотин-қизларни ўз ҳуқуқлари, миллий мустақиллик учун, империализмга қарши, тинчлик ва социал тараққиёт учун курашга жалб этишга кўмаклашди. Хотин-қизларга нисбатан ҳар қандай камситиш формаларини тугатиш тўғрисида мамлакатимиз ташаббуси билан БМТ қабул қилган Халқаро конвенция катта ютуқ бўлди. Бугунги кунгача ана шу конвенцияни 90 дан кўпроқ давлат, шу жумладан Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган барча мамлакатлар ратификация қилди. Демократия ва инсон ҳуқуқлари тўғрисида ҳаммадан кўра кўпроқ сафсатабозлик қилинаётган АҚШ ва бошқа бир қанча капиталистик давлатларга келганда эса, улар ана шу ҳужжатни ҳанузгача ратификация қилишгани йўқ. Бунинг сабаби эса мутлақо равшан — кўпгина ривожланган капиталистик мамлакатларнинг конституциялари хотин-қизларнинг тенг ҳуқуқлилигини сўздагина эълон қилиб, амалда эса давлат томонидан гарантияланмаган бундай тенг ҳуқуқлилик қуруқ расмиятчиликка айланиб қолган.

Нотиқ бугунги кунда халқаро хотин-қизлар ҳаракати тобора кенгайиб, ривожланиб бораётганлигини таъкидлади. Ғоят хилма-хил социал ва сиёсий кучларнинг ҳамкорлиги мустаҳкамланиб бормоқда. Бу ҳамкорлик бош мақсад — термоядро уруши хавфининг олдини олиш, тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш мақсади йўлидаги холис ниятга асосланганди. Биз, совет хотин-қизлари, деб таъкидлади Т. Г. Иванова, айни бизнинг мамлакатимиз тарихда биринчи марта урушни инсоният ҳаётидан соқит қилиш зарурлиги ва мумкинлигини айтиб, инсоният учун ғоят муҳим бўлган шу вазифани амалда ҳал қилишга эришиш йўлида сабот билан ҳаракат қилаётганлигидан фахрланмоқдамиз. БМТ эълон қилган Халқаро тинчлик йилида Советлар мамлакатининг хотин-қизлари уруш фожиаси ҳеч қачон такрорланмаслиги учун, КПССнинг тинчликсевар ташқи сиёсий йўли амалга оширилишига, барча мамлакатлар ва қитъаларнинг хотин-қизлари тобора актив иштирок этаётган урушга қарши ҳаракат ривожлантирилишига бутун кучлари билан кўмаклашиш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилишга азму қарор беришган.

8 Март куни совет хотин-қизлари Ер юзидаги барча тинчликсевар кучларни қўллаб-қувватлаётганликлари н и баралла айтадилар, тинчлик учун мардона курашчиларга қизғин салом йўллайдилар, барча мамлакатлардаги хотин-қизларнинг империализм ва агрессияга қарши, шармандали апартеид системаси ва ирқчиликка қарши, ўз ҳуқуқлари, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт учун олиб бораётган адолатли курашида улар билан бирдам эканликларини изҳор қиладилар.

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, «Юность» журналининг бош редактори шоир А. Д. Дементьев табрик нутқи сўзлади.

Пионерлар ва октябрятлар тантанали йиғилиш қатнашчиларини байрам билан табрикладилар.

Сўзга чиққан кишилар совет хотин-қизлари партия XXVII съезди қарорларини амалга ошириш соҳасидаги умумхалқ ишида ўз қобилиятлари ва истеъдодларини намоён этадилар, Ватанимизни янада равнақ топтириш, Ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ишига муносиб ҳисса қўшадилар. деб КПСС Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига ваъда бердилар. (ТАСС).

ТОШКЕНТДА БАЙРАМ ЙИҒИЛИШИ

Ўзбекистон меҳнаткашлари халқаро хотин-қизлар кунини кўтаринки, баҳор кайфиятида кутиб олмоқдалар. КПССнинг XXVII съезди байрамга алоҳида кайфият бахш этди. Съездда коммунистик қурилишнинг актив иштирокчилари бўлган совет хотин-қизлари тўғрисида астойдил самимият билан гапирилди. Байрамга бағишланиб 7 март куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилишда ҳормас-толмас меҳнаткаш аёлларимизга чуқур ҳурмат-эҳтиром туйғулари изҳор этилди. В. И. Ленин номли СССР халқлари дўстлиги саройига партия ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, уруш ва меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, фан ва маданият арбоблари, жангчилар йиғилишди.

КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан президиумга сайланади.

Йиғилишда сўзга чиққан кишилар совет хотин-қизларининг ажойиб тақдири ҳақида гапирдилар, коммунистик партия ва совет давлати хотин-қизлар тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб, уларнинг ижодий ишлаши ва дам олиши, ижтимоий фаолияти, ёш авлодни тарбиялаши учун барча зарур шарт-шароитларни яратиб бермоқдалар, деб таъкидлашди нотиқлар. ССР Иттифоқини ривожлантиришнинг ҳозирги, сифат жиҳатидан кенг босқичда хотин-қизлар давлат ва жамият барча ишларини бошқаришда янада фаолроқ қатнашишлари зарур. КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига қилган Сиёсий докладида шу нарса таъкидлаб ўтилди. Ер юзида тинчликни ҳимоя қилиш ва қуролсизланиш учун курашда совет хотин-қизларининг овози тобора баралла янграмоқда, улар мустақиллик, озодлик ва социал тараққиёт учун курашчилар билан қизғин бирдамлик изҳор қилмоқдалар.

Ватаннинг шонли қизлари партиянинг ғамхўрлигига ўзларининг фидокорона меҳнати билан жавоб бериб, мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш ишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Тантанали йиғилиш қатнашчиларини тошкентлик пионерлар ва мактаб ўқувчилари байрам билан табрикладилар.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

СССР Олий Советии Президиумининг Фармони

ЁШЛАР ВА СТУДЕНТЛАРНИНГ МОСКВА ШАҲРИДАГИ XII ЖАҲОН ФЕСТИВАЛИНИ ТАЙЁРЛАШ ВА ЎТКАЗИШДА АЛОҲИДА ЎРНАК КЎРСАТГАН ХОДИМЛАРНИ, КОМСОМОЛ ВА ЁШЛАР СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ ҒОЛИБЛАРИНИ СССР ОРДЕН ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ёшлар ва студентларнинг Москва шаҳридаги XII Жаҳон фестивалини тайёрлаш ва ўтказишда катта иш қилганликлари, меҳнат ва ўқишда юксак кўрсаткичларга эришганликлари учун қуйидагилар МУКОФОТЛАНСИН:

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Каримов Баҳодир Алибекович — Андижон область Қўрғонтепа районидаги «Тарандубитель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бичиқчи ишчиси.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН

Алламуродов Бўри — Ўзбекистон Компартияси Сирдарё область комитетининг иккинчи секретари.

Проскурин Сергей Владимирович — Қашқадарё область «Каршистрой» бошқармасига қарашли «Дренажстрой» трестининг экскаватор машинисти ёрдамчиси.

Спирин Юрий Александрович — В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг слесари.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Абдурасулова Ойдин Юсуповна — Сурхондарё область Жарқўрғон районидаги «Социализм» колхози комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи.

Бобоназаров Қаҳҳор Назарович — Жиззах область Октябрь районидаги Собир Раҳимов номли совхоз комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи.

Дурандина Ольга Анатольевна — 8 Март номли Самарқанд тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг тикувчиси.

Қодирова Роҳилахон Рўзиматовна — Фарғона область Тошлоқ районидаги «Оқ олтин» колхозининг сут соғувчиси.

Маматов Абдуғаппор Аҳмедович — Андижон область Комсомолобод районидаги Мирзааҳмедов номли совхоз комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи.

Ражабова Шаҳрибону Ҳамдамовна — Навоий область Хатирчи районидаги Чкалов номли колхоз сут соғувчиси.

Худойберганов Алишер Каримбоевич — Ўзбекистон ЛКСМ Қорақалпоғистон область комитетининг биринчи секретари.

Худойберганова Бика Сапаровна — Хоразм область

(Давоми иккинчи бетда).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган конструктор» ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган технолог» фахрий унвонларини белгилаш тўғрисида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

1. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган конструктор» ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган технолог» фахрий унвонлари белгилансин.

2. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган конструктор» ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган технолог» фахрий унвонлари тўғрисидаги Низом ҳамда ана шу фахрий унвонлар кўкрак нишонларининг тасвири тасдиқлансин.

3. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган конструктор» ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган технолог» фахрий унвонлари белгиланиши муносабати билан Ўзбекистон ССРнинг Давлат мукофотлари тўғрисида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1983 йил 27 майдаги Фармони билан тасдиқланган Низомга (Ўзбекистон ССР Олий Советининг ведомостлари, 1983 йил, № 16, 246-модда; 1984 йил, № 2,24-модда; 1984 йил, № 12, 184-модда) қуйидаги қўшимчалар киритилсин:

а) 7-модда «Юксак профессионал маҳоратга эга бўлган» сўзларидан кейин «ва ижтимоий ҳаётда актив қатнашиб келаётган» сўзлари билан тўлдирилсин;

б) 10-модданинг «В» бўлими «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган рационализатор» сўзларидан кейин «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган конструктор» ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган технолог» сўзлари билан тўлдирилсин;

в) 12-модда «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган рационализатор» бўлимидан кейин қуйидаги мазмунли бўлим билан тўлдирилсин:

«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган конструктор» ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган технолог» фахрий унвонлари ўз ихтисоси бўйича камида 15 йил бенуқсон ишлаган, ўзининг техникавий-иқтисодий кўрсаткичлари жиҳатидан ҳозирги замон даражасига мос келадиган принципиал янги, ғоят самарали техника ва технологияни ишлаб чиқиш ҳамда жорий этишга катта ҳисса қўшган конструкторлик ва технология ташкилотларининг, илмий-тадқиқот муассасаларининг, ишлаб чиқариш ҳамда илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналарининг ходимларига берилади.

г) 17-модда «Давлат комитетлари ва идораларининг» сўзларидан кейин «Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг», «Область Советлари ва Тошкент шаҳар халқ депутатлари Совети ижроия комитетларининг» сўзларидан кейин — «Иттифоқ қарамоғидаги конструкторлик ва технология ташкилотларининг, илмий-тадқиқот муассасаларининг, ишлаб чиқариш ва илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари ҳамда корхоналарининг» сўзлари билан тўлдирилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раиси О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

1986 йил 5 март.
Тошкент шаҳри.

ЁШЛАР ВА СТУДЕНТЛАРНИНГ МОСКВА ШАҲРИДАГИ XII ЖАҲОН ФЕСТИВАЛИНИ ТАЙЁРЛАШ ВА ЎТКАЗИШДА АЛОҲИДА ЎРНАК КЎРСАТГАН ХОДИМЛАРНИ, КОМСОМОЛ ВА ЁШЛАР СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ ҒОЛИБЛАРИНИ СССР ОРДЕН ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

Шовот районидаги Чкалов номли колхоз комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи.

Ҳусанова Малоҳат — М. Турғунбоева номли Ўзбекистон ССР «Баҳор» давлат халқ рақс ансамблининг рақкосаси, Тошкент шаҳри.

Шавкатова Олима Неъматовна — КПСС XXV съезди номли Бухоро тўқимачилик комбинатининг ип йигирувчиси.

III ДАРАЖА МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

Номозов Қурбон Ҳасанович — Бухоро область Когон «Райсельхозтехникаси»нинг электр пайвандчиси

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Аҳмаджонов Рустамбек Акромович — Наманган область 13-ўрта ҳунар-техника билим юртининг ишлаб чиқариш таълими мастери.

Дўстчонова Наталья Ҳожиевна — Хоразм область Урганч шаҳридаги 93-мактаб-интернатнинг бош пионервожатийси.

Каримова Манзура Абдураҳмоновна — Наманган область Поп районидаги «Поп» совхозининг бригадири.

Коровкин Виктор Владимирович — СССР 50 йиллиги номли Навоий кон-металлургия комбинати шимолий руда бошқармасининг экскаватор машинисти.

Кулик Леонид Юрьевич— Наманган область «Электротерм» Ўзбекистон ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош заводи штамповкачиси.

Қурёзов Шавкат Қуронбоевич — Хоразм область Янгиариқ районидаги 67-автотранспорт корхонасининг автомобиль ҳайдовчиси.

Мираҳмедов Қудрат Нурмуҳамедович— КПСС XXVI съезди номли Тошкент чинни заводининг рассоми.

Мунасаров Бейбит — Навоий область Ўзбекистон ЛКСМ Конимех район комитетининг биринчи секретари.

Позилов Искандар Абдужалилович — Тошкент районидаги Охунбобоев номли колхоз бригадири.

Принёзов Турдибой — Шомурот Мусаев номли Қорақалпоғистон тупроқшунослик илмий-тадқиқот институти экспериментал базасининг бригадири.

Ражапов Маврутали Гапирович — Андижон область Ленинск шаҳридаги прицеп заводининг участка бошлиғи.

Ҳақназаров Эгамназар Эсонбекович — Сирдарё область Оқолтин районидаги Ворошилов номли совхоз комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи.

Эгамбердиев Пардабой Олтибоевич — Сирдарё область Меҳнатобод районидаги Дзержинский номли совхоз бригадири.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИГИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Баҳриев Шербек Садритдинович — Самарқанд шаҳридаги 10-мактаб ўқувчиси.

Имомназарова Рихсиниса Назарматовна — М. Турғунбоева номли Ўзбекистон ССР «Баҳор» давлат халқ рақс ансамблининг рақкосаси, Тошкент шаҳри.

Исмоилов Содиқжон Иброҳимович — Фарғона область Риштон «Райсельхозтехника»сининг токари.

Калмуротова Қутлибека Тлевмуротовна — Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг Нукусдаги филиали тикувчиси, Қорақалпоғистон АССР.

Китаев Владимир Александрович — Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси авиаотрядининг авиация техниги.

Козлов Владимир Алексеевич — «Главсредазирсовхозстрой»га қарашли «Голодстепирмонтаж» тресги 2-механизациялашган кўчма колоннаси монтажчилар комсомол-ёшлар бригадасининг бригадири, Сирдарё области.

Кузнецов Олег Владимирович — Тошкент область Бекобод индустриал техникумининг талабаси.

Музаффарова Маҳфуза Болтаевна — Бухоро давлат педагогика институтининг студенти.

Рябинин Сергей Александрович — СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи ишлаб чиқариш бирлашмасининг участка бошлиғи.

Садирбоев Ўзбекбой Қосимбоевич — Қорақалпоғистон АССР Тахтакўпир районидаги Димитров номли совхознинг бош чўпони.

Тоштанова Ойша Раҳмонқуловна — Жиззах область Дўстлик районидаги Комсомол номли 25-совхоз механизатор-бригадири.

Худойбердиева Майрам Мухторовна — Самарқанд область Ургут районидаги Охунбобоев номли колхоз сут соғувчиси.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. ГРОМИКО.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль. 1986 йил 21 февраль.

«ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН КОНСТРУКТОР» ВА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ТЕХНОЛОГ» ФАХРИЙ УНВОНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

НИЗОМ

1. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган конструктор» ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган технолог» фахрий унвонлари ўз ихтисосида камида ўн беш йил беқусон хизмат қилиб, ўзининг техникавий-иқтисодий кўрсаткичлари жиҳатидан ҳозирги даражага мос келадиган принципиал янги юксак самарали техника ва технологияни ишлаб чиқиш ҳамда жорий этишга катта ҳисса қўшган ва жамоат ҳаётида актив қатнашаётган конструкторлик ва технология ташкилотларининг, илмий-тадқиқот муассасаларининг, ишлаб чиқариш ва илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари ҳамда корхоналарининг ходимларига Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми томонидан берилади.

2. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган конструктор» ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган технолог» фахрий унвонлари Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг, Ўзбекистон ССР министрликлари ва идораларининг, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг, конструкторлик ва технология ташкилотларининг, илмий-тадқиқот муассасаларининг, ишлаб чиқариш ва илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаларининг ҳамда Иттифоқ қарамоғидаги корхоналарнинг тақдимига мувофиқ берилади.

3. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган конструктор» ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган технолог» фахрий унвонларини бериш тўғрисидаги илтимослар, қоидага кўра, мукофотга тақдим этиладиган ходим ишлаб турган меҳнат коллективи, маъмурият томонидан партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари билан биргаликда қўйилади.

4. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган конструктор» ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган технолог» фахрий унвонлари берилган кишиларга белгиланган нусхадаги гувоҳномалар ва кўкрак нишонлари топширилади.

5. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган конструктор» ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган технолог» кўкрак нишонлари кўкракнинг ўнг томонига тақилади.

6. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган конструктор» ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган технолог» гувоҳномалари ҳамда кўкрак нишонлари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми номидан тантанали ҳамда кенг ошкоравийлик вазиятида топширилади.

7. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган конструктор» ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган технолог» фахрий унвонларидан фақат Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиуми маҳрум этиши мумкин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

«ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ТЕХНОЛОГ» ФАХРИЙ УНВОНИ КЎКРАК НИШОНИНИНГ

ТАСВИРИ

Кўкракка тақиладиган бу нишон доира шаклида нейзильбердан ясалган бўлиб, диаметри — 30 мм. Нишоннинг олд томонида юқори ўнг қисмидан бошлаб чапдан қуйи қисмига қарата ўртаси ўралган перфолента тасвири туширилган. Перфолента ичида узунасига қалам тасвирланган. Нишоннинг қуйи қисмида лента билан бириктирилган иккита дафна шохчаси бор.

Нишоннинг зихига: чап томонда «Хизмат кўрсатган технолог», ўнг томонда «Заслуженний технолог» сўзлари ёзилган.

Тасвир ва ёзувлар бўрттириб берилган. Кўкрак нишонининг зихида 2/3 мм. кенгликда бўлган бўртма ҳошияси бор.

Нишоннинг орқа томонида ўртадан юқорироқда қуёш нурлари устида «ЎзССР» деган сўз ёзилган, пастда эса пахтаси очилган ғўза шохларидан ишланган чамбар тасвири туширилган бўлиб, унинг устида нишоннинг номери кўрсатилган лентача тасвирланган.

Кўкрак нишони ҳалқа ва илгак орқали 30 x 16 мм. ҳажмдаги тўғри бурчакли колодкачага уланган. Колодкачанинг ҳар икки четида чуқурчаси бор. Унинг ич томони Ўзбекистон ССР Давлат байроғи рангларидаги муҳайяр лента билан қопланган. Колодканинг орқа томонида нишоннинг кийимга тақиладиган тўғноғичи бор.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

«ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН КОНСТРУКТОР» ФАХРИЙ УНВОНИ КЎКРАК НИШОНИНИНГ

ТАСВИРИ

Кўкракка тақиладиган бу нишон доира шаклида нейзильбердан ясалган бўлиб, диаметри — 30 мм. Нишоннинг олд томонида ўнгдан юқори қисмида циркуль ва унинг устида қалам, шунингдек улар билан чизилган тўғри ва эгри чизиқлар тасвири туширилган. Чапда нишоннинг пастки қисмида дафна шохчалари тасвирланган.

Нишоннинг юқори қисмида чап томонида «Хизмат кўрсатган конструктор», остки қисмида ўнг томонда «Заслуженний конструктор» сўзлари ёзилган.

Тасвир ва ёзувлар бўрттириб берилган. Кўкрак нишонининг зихида 2/3 мм. кенгликда бўлган бўртма ҳошияси бор.

Нишоннинг орқа томонида ўртадан юқорироқда қуёш нурлари остида «ЎзССР» деган сўзлар ёзилган, пастдан эса пахтаси очилган ғўза шохларига ишланган чамбар тасвири туширилган бўлиб, унинг устида нишоннинг номери кўрсатилган лентача тасвирланган.

Кўкрак нишони халқа ва илгак орқали 30x16 миллиметр ҳажмдаги тўғри бурчакли колодкачага уланган. Колодкачанинг ҳар икки четида чуқурчаси бор. Унинг ич томони Ўзбекистон ССР давлат байроғи рангларидаги муҳайяр лента билан қопланган. Колодкачанинг орқа томонида нишоннинг кийимга тақиладиган тўғноғичи бор.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет, хўжалик органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар мудирлиги агросаноат комплекси бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ Эргаш Ўзганович Умаровни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

СЪЕЗД ҚАРОРЛАРИ — ФАОЛИЯТИМИЗ ПРОГРАММАСИ

Мавлуда Миразизова — «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмасининг изланувчан, новатор ишчиларидан бири.

Куни кеча мамлакат коммунистларининг олий анжуманидан қайтиб келган Мавлуда ўз қадрдон коллективининг ишларидан хурсанд бўлди. Бригада ишчилари съезд ишлаб турган кунлари зарбдорларча меҳнат қилиб, смена нормасини 1,5—2 ҳиссадан бажариб бордилар. Коллектив аъзолари ўз етакчилари нормасини ҳам ошириб бажариб боришни таъминладилар.

Суратда: КПСС XXVII съезди делегати Мавлуда Миразизова қадрдон бригадаси аъзолари қуршовида.

В. Молгачев фотоси.

МУНОСИБ ВОРИСЛАРНИ ТАРБИЯЛАЙЛИК

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига Сиёсий доклади барча қатори биз, қишлоқ зиёлиларини ҳам чуқур ҳаяжонга солди. Сўнгги йилларда партия ва ҳукуматимиз халқ маорифини ривожлантиришга катта эътибор бермоқда. Мактаб ислоҳотини амалга ошириш йўлидаги тадбирлар мамлакатимиз тараққиётида ўзига хос катта босқич бўлиб қолиши турган гап. Ана шу ғамхўрликларни биз ҳам ҳис этиб турибмиз.

Хўжалигимизда саккизта умумий таълим мактаби бўлиб, уларда совхозимиз меҳнаткашларининг етти мингдан ортиқ фарзанди таълим олмоқда. Мактабларга ҳар тарафлама оталиқ ёрдами кучайтирилган.

Ишлаб чиқариш билан алоқани мустаҳкамлаб бориш мақсадида мактабимиз қошида кўчатзор ташкил этганмиз. Ҳозирга қадар беш минг туп кўчат етказиб бердик.

Биз, қишлоқ зиёлилари, кўп сонли педагоглар КПСС XXVII съездида ўртага қўйилган актуал, ҳаётий масалаларни қизғин қўллаб-қувватлаймиз.

Э. БОБОМУРОДОВ,
Боёвут районидаги Ғ. Ғулом номли 10-ўрта мактаб ўқитувчиси, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи.

ТОЛАЧИЛАР ҲИММАТИ

Термиз пахта тозалаш заводи коллективи КПСС XXVII съезди шарафига ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан уддалади. Маҳсулот реализация қилиш икки ойлик плани 109 процент адо этилди. Белгиланган 10 миллион 300 минг сўм ўрнига 11 миллион 205 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириқлари ҳам пландагидан 37 минг сўм ошириб бажарилди. 2784 тонна ўрнига 2833 тонна аъло сифатли тола ишлаб чиқарилиб, бу соҳадаги план 101,8 процент бажарилди.

Мўмин Абдуллаев бошлиқ ғолиб комсомол-ёшлар бригадаси съезд очилган кунгача 405 тонна ўрнига 530,3 тонна тола ишлаб чиқарди.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Янгича ишлаш афзаллиги

Маршрут таксиларда билет тарқатмасдан хизмат кўрсатиш мумкинми? Тошкентдаги 2-маршрут таксилар автомобиль корхонасининг тажрибаси бу саволга ижобий жавоб бериш мумкинлигини тасдиқлади. Корхона коллективи 1986 йил 1 январдан бошлаб Тбилиси шаҳри автомобилчиларидан кейин мамлакатда иккинчи бўлиб янгича шароитда ишлашга кўчди.

Иқтисодий эксперимент талаблари асосида ишлашга қарийб ярим йил ҳозирлик кўрилди. Илғорлар тажрибаси обдон ўрганилди. Натижада йўловчиларга билетсиз хизмат кўрсатила бошланди. Бунда машина ҳайдовчининг масъулияти ортиб, контролёрлик хизматини ҳам ўзи бажарадиган бўлиб қолди. Йўловчи пломбаланган касса қутисига тегишли тийинни ташлайди, ҳайдовчи эса ҳамманинг пул тўлаган-тўламаганлигини кузатиб боради. Смена тугагач, пломбаланган касса қутиси корхонада жамоатчилик вакиллари назорати остида очилади, тушган маблағ санаб топширилади.

Бу тартибда ишлаш ҳайдовчиларнинг манфаатдорлигини оширишга ҳам ёрдам бермоқда. Пландан ташқари жамғарилган маблағнинг 80 проценти ҳайдовчига мукофот тариқасида тўлаб борилиши қоида қилиб қўйилган. Бу тартибда ишлаш ҳайдовчиларнинг меҳнатини анча енгиллаштирди. Улар билан йўловчилар ўртасида яхши мулоқат юзага келди. Бу соҳада ҳал қилиниши лозим бўлган қатор масалалар бўлишига қарамай, ҳозирнинг ўзидаёқ иқтисодий эксперимент афзалликлари кўриниб турибди.

Партия XXVII съездида корхоналарда иқтисодий эксперимент самарадорлигини ошириш масалаларига алоҳида эътибор берилди. Корхона меҳнаткашлари ана шу талаблар асосида иш тутиб, аҳолига автомобиль хизмати кўрсатиш маданиятини яна ҳам ошириш чораларини кўрмоқдалар. Янгича ишлаш ташаббускорлари А. Черноиванов, Ш. Абдуқодиров, А. Собиров хизмат қилаётган маршрутларда энг юқори натижаларга эришилмоқда.

Съезд шарафига қабул қилинган социалистик мажбурият — икки ойлик план муддатидан илгари муваффақиятли бажарилди. Ишлаб чиқариш-техника кўрсаткичлари муттасил яхшиланиб боряпти. Йўловчилар ташиш корхона бўйича 3,3 процент кўпайди, давлатга бериладиган даромад 4,7 процент ортди. Бошқача айтганда, икки ойда пландан ташқари 150 минг йўловчи ташилиб, қўшимча 24 минг сўм маблағ топширилди. Меҳнат унумдорлиги 12,7 процент ўсди. Машиналарнинг доимий қатнови 99 процентга етди.

Шу тариқа коллектив тармоқ корхоналари орасида илғорлар сафига қўшилиб олди.

А. АЛИМОВ,
«Узавтотранстехника» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бўлим бошлиғи.

ҲАММА ЕРДА, ҲАР СОҲАДА ТЕЖАМКОР БЎЛАЙЛИК

УМРИ УЗАЙГАН ДЕТАЛЛАР

Навоийликларнинг диққатга сазовор тажрибаси

Авжи саратонда «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхозидаги сув насосларидан бири ишдан чиқди. Кун қизигандан қизийди, экинлар сувга чанқоқ. Маликчўл шароитида насос — далалар юраги, у экинлар қон томирини оби ҳаёт билан таъминлайди. Шундай бўлгач, хўжалик деҳқонларининг насос бузилган пайтдаги аҳволини тушуниш қийин эмас. Агар у яна уч-тўрт кун тўхтаб қолса, ҳосилдан умид қилиш қийин, деҳқонларнинг бутун меҳнати чипакка чиқади.

Насосни тузатишга малакали инженерлардан тортиб техникани оз-моз тушунадиган кишиларгача уннаб кўришди. Афсуски, ҳеч бир киши ёрдам беролмади, аслида уни тузатиш амримаҳол эди. Чунки моторни ҳаракатга келтирувчи вал ишдан чиққан, аниқроғи уланадиган қисми ейилиб кетган экан. Энди бу вални ишлатиб бўлмас, янгисини қўйиш лозим эди. Қўшни хўжаликлардан суриштиришди, область ташкилотларига мурожаат қилишди, ҳатто республика базасига ҳам сим қоқиб кўришди. Лекин самараси бўлмади. Ҳаммаси бир хил жавоб қилишади: «вал жуда камёб қисм, ҳозирча йўқ, кутинг, келиб қолар». Қани энди, сувга ташна беда ва бошқа экинлар кута олса?!

Мутахассислардан бири район «Сельхозтехника» бирлашмасида очилган янги цехни эслади. Аҳволни тушунтиришиб, сим қоқишган эди, улар «вақтни бой бермай, тезда олиб келинглар», дейишди. Бош инженер Қувон Кенжаев цехга ўз таъбири билан айтганда металломга айланган детални келтирди. Ишнинг бу ёғи худди эртаклардагидай кўз очиб-юмгунча юз берди. Цех операторлари вални яхшилаб тозалашди-да, унинг ейилган қисмига металл кукунини юргазишди. Бутун операцияни бажаришга борйўғи ярим соатча вақт кетди. Энди бош инженернинг қўлида яп-янги вал ярқираб турарди.

— Буни уч-тўрт йил бемалол ремонтсиз ишлатаверасизлар, — деди цех бошлиғи Султон Шоҳназаров.— Биз валнинг ейилган қисмини асл ҳолига келтириш билан бирга, унинг хизмат муддатини тўрт-беш марта узайтириб бердик. Яна қандай хизмат бўлса, марҳамат, биз ҳамиша тайёрмиз.

Шу тариқа совхознинг кўплаб гектарлардаги экинлари сақлаб қолинди. Насос вали эса, ҳозиргача бузилмай, равон ишлаяпти.

— Ўшандан буён хўжалигимиздаги техникаларнинг бирон-бир қисми ишдан чиқса, тўппа-тўғри цехга келтирамиз, — дейди Қ. Кенжаев. — Мана, ҳозир ҳам КСК—100 комбайнининг валини тузатиб, олиб кетяпмиз. Бу янги чиққан комбайн, ҳалигача унинг эҳтиёт қисмлари бизга етиб келгани йўқ. Билмадим, агар бу цех бўлмаганда нима қилардик...

Навоий район «Сельхозтехника»сидаги деталларни таъмирлаш ва мустаҳкамлаш цехи фаолиятидан шунга ўхшаш кўплаб мисолларни келтириш мумкин. У ўтган йил бошида иш бошлади ва бирданига механизатор ҳамда деҳқонларнинг яқин кўмакчисига айланди. Уларни кўп ташвишлардан холос этиб, катта иқтисодий ва маънавий фойда келтиряпти.

Цех илғорлар тажрибасини ўрганиш асосида вужудга келди. Навоий кон-металлургия комбинатининг ремонт-механика заводида деталларни таъмирлаш ва мустаҳкамлаш бўйича анчадан буён иш олиб борилаётган эди. Завод инженер-техник ходимларининг бу борада қўлга киритаётган муваффақиятлари бутун мамлакатга ёйилган. Навоийда улар тўплаган тажрибани ўрганишга бағишлаб Бутуниттифоқ илмий-амалий конференцияси ҳам бўлиб ўтган эди. Навоий область «Сельхозтехника» бирлашмаси уларга ўз тажрибаларини ўргатишларини сўраб мурожаат қилишди. Кончилар ишчи-деҳқон иттифоқининг шонли анъаналарига содиқлигини амалда намоён этиб, Навоий райони инженер-техникларига янги цехни қуриш, жиҳозлаш, асбоб-ускуналарни ишлатиш, мутахассислар тайёрлашда яқиндан ёрдам бердилар. Натижада бу ерда республикамизда биринчи бўлиб, колхоз ва совхозлардаги қишлоқ хўжалик машиналари деталларини қайта тикловчи ва хизмат муддатини узайтириб берувчи ўзига хос цех пайдо бўлди.

Цехдаги асбоб-ускуналар бир-биридан тубдан фарқ қилади. Уларнинг ишлаш технологияси ҳам турлича. Бу деталларнинг мустаҳкамлиги, ҳажми, қандай вазифани бажариш характерига қараб, уларни таъмирлаш имконини беряпти.

Пайвандловчи оператор Аваз Рўзиев билан Т—4 тракторидаги тасмани ҳаракатга келтирувчи ғилдирак сиртини ёйли ўт ёрдамида махсус симни эритиб қоплаётган пайтда учрашдик. Ғилдиракларнинг устки қисми ейилиб кетган, энди уларни ишлатиб бўлмасди. Уни таъмирлаш жараёнига қарийб тўрт соат вақт кетар экан. Бу операторларнинг кўп вақтини олувчи энг мураккаб операциялардан бири ҳисобланади. Район «Сельхозтехника»си бошқарувчиси Фармон Мансуровнинг айтишича, ўтган йил улар заводлардан бирон дона бундай эҳтиёт қисм олишмаган. Шу боис тракторчилар А. Рўзиев ва унинг ҳамкасблари ёрдамидан хурсанд.

Рўзиевнинг ёнидаги бежирим аппаратларда операторлар Б. Неъматов, А. Пацианский, Э. Бобоқуловлар ҳам деталларга иккинчи умр бахш этишяпти. Бири улар сиртини плазмали порошок билан қоплаётган бўлса, бошқаси газли олов ёрдамида шундай ишни бажаряпти, учинчиси операцияни электр кўмагида эритиш йўли билан амалга оширяпти.

— Биз фақат ишдан чиққан деталларни асл ҳолига келтирибгина қолмай, уларнинг янгилари сиртини ҳам металл кукун билан юпқа қоплаб беряпмиз, — дейди «Сельхозтехника» бош инженери Анвар Шомуродов. — Бу, уларнинг хизмат муддатини камида уч-тўрт марта ошириш имконини беряпти. Масалан, районимиз ерларининг кўп қисми берч тупроқли. Шунинг учун культиваторларнинг органлари ўн гектар майдонга ҳам ишлов беришга бардоши етмайди. Биз унинг сиртини мустаҳкамлаб бергач, чидамлилиги роса тўрт баравар ортяпти. Чизель, плуглар тишининг умрини ҳам шу йўсинда узайтиришга эришяпмиз.

Хўш, бу каби хизматлар механизаторлар учун қанчага тушмоқда? Масалан, плуг тишининг давлат баҳоси бир сўм 70 тийин туради. Металл кукуни билан унинг сиртини мустаҳкамлаб, хўжаликларга келтириб беришгача қилинган ишга ҳозирча уч сўм 70 тийин ҳақ тўланяпти. Бошқа деталларнинг нархи ҳам шу атрофда ошади. Демак, улар сиртига ишлов берилгандан кейин таннархи икки баравардан ортиқ қимматлашади, аммо иш самарадорлиги тўрт марта кўпаяди.

Лекин бу нархлар ҳам вақтинчалик. Цехнинг деталларга механик, термик ишлов бериш, тозалаш ва ювиш бўлимлари ишга тушгач, у анча арзонлашади. Ҳозир бу юмушлар асосан қўлда бажарилмоқда ва кўп вақт сарфланмоқда.

Деталларни таъмирлаш ва мустаҳкамлаш цехи фаолият кўрсатаётгандан буён 65 минг сўмлик иш бажарди. Унинг қишлоқ хўжалигига келтираётган иқтисодий самараси эса унга нисбатан уч-тўрт баравар юқоридир. Бу, цех бераётган фойданинг бир томони, холос. Чунки бу ерда асосан камёб деталларга қайта умр ато этиляпти, кўплаб тонна металларни тежашга имкон туғиляпти.

КПСС XXVII съезди ҳужжатларида фан-техника тараққиётини жадаллаштиришнинг долзарб вазифалари режалаштирилиб меҳнат сарфини камайтириш, иш вақтининг зое кетишини қисқартириш, энг янги техника ва технологияни жорий этиш учун фаол курашиш зарурлиги алоҳида таъкидланди. Шундай иш юритишнинг нақадар катта иқтисодий ва социал фойда келтиришини илғор корхоналарнинг дастлабки фаолиятиёқ исботлаб турибди. Агар СССРда ҳар йили тайёрланаётган эҳтиёт қисмлар учун уч миллиард сўм маблағ, 10 минг тонна металл сарфланаётганлигини, бу юмуш билан 1,5 миллион киши бандлигини ҳисобга олсак, ишдан чиққан деталларни асл ҳолига келтириш ва янгиларининг умрини узайтириш туфайли давлатнинг миллиардлаб сўмини тежаш мумкинлигини англаш қийин эмас. Мутахассисларнинг фикрича, ўз иш ресурсларини тамомлаган бир миллион сўмлик деталдан қайта фойдаланиш икки минг тонна металлни иқтисод қилиш имконини беради.

Навоийлик деталь таъмирловчилар бу йил камида 200 минг сўмликдан ортиқ хизмат кўрсатишни мўлжаллашяпти. Шунинг ўзи қарийб миллион сўмлик фойда келтиради. Агар шундай цехлар республикамизнинг барча областларида, халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам хизмат кўрсата бошласа, миллиардлаб сўмлик самара бериши мумкин. Бунинг учун республика «Сельхозтехника» бирлашмаси ва унинг жойлардаги бўлинмалари навоийликларнинг тажрибасини кенг ёйишлари, уни ишлаб чиқаришга ташаббускорлик ва изчиллик билан жорий этишлари зарур.

А. ҚОРЖОВОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

8 Март

БАЙРАМИНГИЗ ҚУТЛУҒ БЎЛСИН, АЗИЗ ОНАЛАР ВА ОПА-СИНГИЛЛАР!

ДЕЛЕГАТ СЪЕЗДДАН ҚАЙТДИ

ДАХЛДОРЛИК ТУЙҒУСИ

КПСС XXVII съездида келажакнинг ёрқин уфқлари белгилаб берилди. Мамлакатимизнинг социал-иқтисодий тараққиёт йўли, совет кишиларининг турмуш фаровонлигини янада юксалтириш, олдинда турган вазифаларга янгича ёндашув, бунёдкорлик ва дунёда тинчликни сақлаш муаммоси бош масала қилиб қўйилди.

Мен бир ўзбек қизи, коммунист ишчи ана шу жаҳоншумул анжуманда иштирок этиш бахтига эришдим, унда белгилаб берилган улуғвор вазифаларни амалга оширишга ўзимнинг нақадар масъул эканлигимни юракдан ҳис қилиб турибман.

Съездда барча соҳалардаги каби ишлаб чиқаришдаги айрим муаммоларга ҳам батафсил тўхталиб ўтилди. Айниқса, КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига Сиёсий докладидаги «...экономиканинг резервлари жуда катта. Уларнинг кўпларидан фойдаланишга биз ҳали чинакамига киришганимиз йўқ», деган сўзлар бизнинг ишлаб чиқариш бирлашмамиз фаолиятига ҳам тааллуқлидир.

Съезд кунларида иттифоқдош республикалардан келган касбдошларим билан учрашиб, тикувчилик сирлари ва илғор тажрибаларимизни ўртоқлашдик. Мамлакатимиздаги бир қатор корхоналарда ишлаб чиқаришни тўла механизациялаштириш, ишчиларни оғир қўл меҳнатидан халос этиш ишлари яхши йўлга қўйилган экан. Айниқса, «Киевлянка» ишлаб чиқариш бирлашмасида фан-техникага катта эътибор берилаётганлиги менда катта таассурот қолдирди.

Негаки, ишлаб чиқаришни механизациялаштириш ва автоматлаштириш ҳар бир ишчининг орзуси. Бу ҳақда улар партия йиғилишларида, ишчилар кенгашларида кўп таклифлар киритишган. Аммо, шу пайтгача корхонамизда бу соҳада гап кўп-у, амалий иш оз бўлиб келди. Бу эса, маълумки, умумий ишимизга салбий таъсир этаётир. Узоққа бормай қўя қолай. Цехимизда аёллар пальтосини тикишдаги айрим жараёнларни автоматлаштиришга киришилганига анча бўлган эди. Бу билан ҳар бир ишчининг умумий иш самарадорлигини ўн процент ошириш мўлжалланганди. Лекин бу хайрли ишнинг якуни ҳамон кўринмаяпти.

Бирлашмамиз олдида ўз ечимини кутаётган муаммолардан яна бири сифат масаласидир. Кейинги пайтларда маҳсулотимизга талаб сезиларли даражада пасайиб кетди. Хўш, нима сабабдан шундай бўлди? Менингча, аввало, айрим масъулиятсиз ишчиларнинг «қўлдан кетгунча» қабилида ишлаётгани брак ва сифатсиз маҳсулот чиқишига олиб келмоқда, қолаверса, корхонамиз маҳсулоти кўпинча харидор дидига, давр талабига мос келмаётганлиги оқибатида шундай бўляпти.

Маълумки, мавжуд камчиликларни тугатишда ҳар бир ишчидан онгли ва ижодий меҳнат талаб қилинади. Айниқса, коммунистлар ва партия ташкилотининг активлигини ошириш муҳим аҳамиятга эга. Чунки, ҳозирги муаммолар ишга янгича ёндашишни талаб этмоқда. Бунинг учун ҳамма ўз ўрнида, виждонан, сидқидилдан меҳнат қилишга, партиявий виждон — ишимизнинг мезони бўлишига эришишимиз керак.

И. ТЎЛАГАНОВА.
Тошкент «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси, КПСС XXVII съезди делегати.

КАСБГА МЕҲР

Ҳамма касб ҳам фахрли. Аммо, халқ ўқитувчиси номи бизда алоҳида ҳурмат-эҳтиром билан тилга олинади. Фан асосларини ўргатган, ёш авлодда гўзал фазилатларни шакллантирган, жамиятимиз муносиб аъзоларини тарбиялаб вояга етказган устозлар олдида каттаю-кичик — барча таъзим бажо келтиради. «Таълим берган устозингдан айрилма!» деган ўгитга амал қилган шогирд ҳеч қачон кам бўлмайди.

Совет педагоги деган номни, эл олдидаги фахрли бурчларини виждонан оқлаётган ўқитувчилар кўп. Шулардан бири — Урганч шаҳридаги 94-мактаб-интернат директори Марям Ёқубова. Областда уни танимайдиган киши деярлик йўқ. Шуҳрат ва ҳурматнинг боиси нимада? Лўнда қилиб айтганда, касбга меҳри, ижтимоий бурчга садоқати, яхши хислатлари туфайли опа эл назарига тушди. Кўп йиллик хизматлари муносиб тақдирланиб, Ленин орденига, «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвонига мушарраф бўлди.

Тажрибали педагогнинг умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишни амалга ошириш соҳасидаги жўшқин фаолияти диққатга сазовордир. У КПСС Марказий Комитети комиссиясининг аъзоси сифатида мактаб ислоҳотининг Асосий йўналишларини ишлаб чиқишда бевосита иштирок этди, педагогларнинг назарий, методик ва амалий кенгашларида шу темада докладлар қилди.

М. Ёқубова ўзи директор бўлган мактаб-интернатда педагоглар коллективи куч-ғайратини таълим-тарбия савиясини тинмай оширишга сафарбар этяпти. Меҳнат таълими ва тарбияси, касб танлаш борасидаги ишлар айниқса ибратлидир. Фан кабинетлари, устахоналар замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган, ўқитиш кабинет методида олиб борилади.

Мактаб-интернатда ўқувчилар тикувчи, тўқувчи, дурадгор, электрик, радиотехник, пазандалик касбларини ўрганишяпти. И. Бобониёзов, М. Дворцова, Қ. Ражабов, Р. Бурман каби ўқитувчиларнинг таълимни ҳаёт билан боғлаш ва такомиллаштириш соҳасидаги тажрибалари педагогик кенгаш ва семинарда оммалаштирилди. Баъзи ташкилотлар — мебель фабрикаси, «Облшвейтрикотажбит» бирлашмаси, «Узбекгазстрой» трестининг механизациялашган кўчма колоннаси мутахассислари ўқувчиларни ишлаб чиқариш технологияси билан чуқурроқ таништириш, уларга касб-ҳунар ўргатишда самарали фаолият кўрсатишяпти.

Ўқитувчининг ўзи ҳам ўқиши, ижодий изланиши, билимини бойитиб ва такомиллаштириб бориши керак. М. Ёқубова ўзига, ҳар бир ўқитувчи олдига шу талабни қўйиб, педагогларнинг малака оширишига катта аҳамият бермоқда. Синфлардаги дарс жараёнини пультдан бошқариш ва кузатиш, ҳафталик ва ойлик иш планларидаги тадбирлар аниқ график асосида олиб борилиши, ислоҳотни амалга оширишда ҳар бир ўқитувчининг актив иштирокини таъминлаш директорнинг диққат марказида. Мактаб-интернатда ўтказилган кўрик-семинар меҳнат таълими ва тарбияси бўйича ибратли тажрибаларни оммалаштиришга бағишланди.

Марям Ёқубова мактаб-интернат партия, касаба союз, комсомол ва пионер ташкилотларининг ролини оширишга, ўқувчиларнинг ота-оналари билан алоқани мустаҳкамлашга катта эътибор беради. Бундай алоқа ўқувчиларнинг дарсларни ўзлаштириши ва давоматини яхшилашга ёрдам берибгина қолмай, уларнинг аҳлоқий тарбияси соҳасида ҳам муҳим роль ўйнаяпти.

— КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди педагог коллективлар олдига ёш авлодни юксак билимли қилиб тарбиялаш, жамиятимизнинг муносиб аъзоси қилиб вояга етказиш вазифасини қўйди, — дейди М. Ёқубова. — Биз ўз ишимизни ана шу талаблар асосида ташкил этамиз. Яқинда бўлиб ўтган мактаб коммунистлари йиғилишида таълим-тарбия савиясини янада ошириш, ёшларни ижтимоий фойдали меҳнатга тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш тадбирлари ишлаб чиқилди. Ҳар бир коммунист, ҳар бир педагогнинг масъулияти оширилди. Биз бу соҳадаги ишимизни янада такомиллаштириб боравера миз.

Партия қарорларининг тарғиботчиси, идеология фронтининг жангчиси бўлиш — халқ ўқитувчисининг шарафли бурчи. М. Ёқубова — Урганч шаҳар партия комитети аъзоси. Меҳнаткашлар ўртасида коммунистик тарбия мавзуида лекциялар, суҳбатлар ўтказади, ягона сиёсий кунларда докладлар билан чиқади. У — шаҳар Совети депутати. Халқ хизматига ҳамиша енг шимарган, сайловчиларнинг наказларини бажариш йўлида жон куйдиради.

КПСС XXVII съездида иштирок этган хоразмлик педагог, серғайрат, ташаббускор коммунист Марям Ёқубова ёшларни коммунистик партия иши учун, халқ бахт-саодати учун курашчилар қилиб тарбиялашга бутун кучини, билими ва тажрибасини сарфлашга аҳд қилган.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Суратда: М. Ёқубова тўртинчи синфда математика дарси ўтказаётган пайт.

Қ. Отаев фотоси (ЎзТАГ).

ОНАЛАРНИНГ АҲВОЛИНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ПАРТИЯНИНГ ДОИМИЙ ҒАМХЎРЛИГИ ОСТИДА БЎЛАДИ. ШУ МАҚСАДДА ОНАЛИКНИ АЁЛЛАРНИНГ МЕҲНАТ ВА ИЖТИМОИЙ ФАОЛИЯТДА ФАОЛ ИШТИРОКИ БИЛАН УЙҒУНЛАШТИРИШ УЧУН ҚУЛАЙ ШАРОИТ ЯРАТИБ БЕРИЛАДИ.

(Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг янги таҳрирдаги Программасидан).

Замондошларимиз

ЭЛ ЭЪЗОЗЛАГАН ҚИЗ

Январь ойининг бошлари. Далалар устида сийрак туман. Яхобдан чиққан ер ҳаво совуқлигидан музлаган. Насиба туман пардаси ичида қорайиб турган майдонларга боқаркан, беихтиёр енгил нафас олди. Ҳа, унинг бригадаси пахта ҳосилини барвақт йиғиб-териб олиб, 67 гектар майдонни сифатли шудгорлаб қўйган эди. Ҳайдов олдидан гектар ҳисобига деярли 14 тоннадан маҳаллий ҳамда минерал ўғит солинди. Бригада бошлиғи Насиба Кенжаева даладан трактор чиқмагунча пайкаллардан нари кетмади. Ҳамма майдонлар 40—45 сантиметр чуқурликда шудгор қилинди.

Мана, энди яхобдан чиққан ерлар кўзига ўтдек кўриниб турибди. Шу ерлар, мана шу замин уни элга танитди обрў-эътибор келтирди. Кимсан — пешқадам пахтакор деган қутлуғ ном эгаси қилди.

Насиба бригадаси далаларини ортда қолдириб, асфальт йўлга чиқаверишда, колхознинг насослар бўйича механиги Дадахон Рўзиматов ва унинг бир неча ҳамкасбига дуч келди. Дадахон ака бригадирга қараб, таажжублангандай бўлди.

— Ана, холос! Далаларингизни соғиниб қолдингизми? Бир айланиб келяпман денг? Ҳа, дуруст. Лекин, Насибахон, етти-саккиз йилнинг нарёғида қандай бўлсангиз, ҳалиям ўша — ўшасиз-а! Даласиз туролмайсиз. Кам бўлманг, синглим!

Насиба шу Дадахон акаларнинг кўз олдида ўсиб улғайди. У ўқувчилигидаёқ далада, ота-оналари қатори куймаланиб юрар, дала ишларига кўмаклашарди. Етмишинчи йили ўрта мактабни битириши билан, кўпгина тенгдошларини ҳайратга солиб, «Госкомсельхозтехника» қошидаги механизаторлар тайёрлаш курсига ўқишга кирди. Тўрт ой ҳаш-паш дегунча ўтиб кетди. Ғайрат-шижоатли қиз уч йил механизатор бўлди. Ёз ойлари ғўза қатор ораларини культивация қилди, куз келиши билан «зангори кема» штурвалига ўтириб пахта терди. Ўша йиллари у ўзи ишлаётган «Социализм» колхозидагина эмас, балки бутун Қува районида ҳам энг пешқадам дарға сифатида тилга тушди. Уч йил сурункасига 200 тонна ва ундан ошириб пахта териб берди.

Юқорида номи тилга олинган Дадахон ака Рўзиматов ўшанда колхозда инженер бўлиб ишларди. У буғдойранг, ушоққина қиздаги ғайрат-шижоатдан ҳайратланиб юрарди. У вақти келгач, Насиба Кенжаевага КПСС сафига кириш учун бажонидил тавсиянома берган эди.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти тадбиркор, уддабурон ёш коммунистни маккажўхоричилик бригадасига раҳбар қилиб тайинлади. Насиба бу ерда ҳам ишбилармонлик ва ташкилотчилик қобилиятини кўрсата билди. Ёшлар бригадаси чорва учун озуқа ҳамда дон етиштиришда ҳатто, областда ҳам пешқадамлар сафидан ўрин олди.

Насибахоннинг фазилатини очиб берадиган яна бир мисол. Н. Кенжаева механизаторлик қилиб юрган вақтларида ҳам, ёшлар маккажўхоричилик бригадасини бошқарган йилларида ҳам қўлидан китоб тушмасди. У олий мактабга киришга тайёргарлик кўрар, бунга вақт ҳам топа билар эди. Иродали қиз мақсадига эришди. У саксон учинчи йили қишлоқ хўжалик институтини сиртдан битириб, олий ихтисосли агрономлик дипломини олди.

Бурноғи йилнинг бошида колхоз раҳбарлари ёш коммунистга катта ишонч билдиришиб, уни пахтачилик бригадасига бошлиқ қилиб тайинлашди. Ёшлигидан одамлар орасида ишлаб келгани, маккажўхоричилик бригадасига бошчилик қилгани, қолаверса тажриба тўплагани сабабли Н. Кенжаева янги вазифада айтарли қийналгани йўқ. Сабаби, у одамларни, ерни яхши биларди. Агрономия фанининг сўнгги ютуқлари билан қуролланган мутахассис сифатида пахтачиликда янгиликни қўллашга, шахдам қадам ташлашга ташна эди.

У ишни ана шундай кўтаринкилик билан бошлади. Бригадир этиб тайинланган дастлабки кунлариданоқ коллективни оёққа турғизди. Дала йўлларида маҳаллий ўғит ортилган прицепли тракторлар гулдуроси тинмади, ариқ-зовурлар барвақт тозаланди. Чигитни ўз намига ундириб олиш учун яхобни сифатли ўтказди. Бунга эришди ҳам. Бригада бошлиғининг ўзи ҳам сира тиним билмади. Ишни ташкил этишга ҳам, сувчилар орасида бўлишга ҳам, ғўзани культивация қилишга ҳам вақт топди. Коллектив уни ана шундай меҳнатсеварлиги, самимий, очиқ кўнгил, айни замонда талабчанлиги учун ҳурмат қиларди.

Натижа кутилганидан ҳам зиёда бўлди. Н. Кенжаева бригадирлик қилган дастлабки йилнинг ўзидаёқ ҳосилдорлик гектар ҳисобига деярли 2,5 центнер ошди. 1985 йилда ҳам ёш коммунист бошқарган коллектив уйган хирмон ҳар қачонгидан ҳам салмоқлироқ бўлди. Коллектив пландаги 241 ўрнига 260 тоннадан зиёд «оқ олтин» хирмони уйиб, ўн биринчи беш йилликнинг сўнгги йилини яхши кўрсаткичлар билан якунлади. Ҳосилнинг 90 процентдан зиёди юқори сортларга топширилди.

Насиба Кенжаева ясли томон бурилди. У ерда уни бири-биридан ширин икки фарзанди кутяпти. Уйга қайтиб, фарзандлари ширин уйқуга кетса-да, унинг хонасида чироқ алламаҳалгача ўчмайди. Қўлига китоб олади. Олий мактабда олган билимлар билангина чегараланиб қолиб бўлмайди, дейди у.

Ҳалол меҳнати билан эл ичида эътибор топган оддий деҳқон қизи, коммунист Н. Кенжаева бошлиқ бригада КПСС XXVII съезди қарорларига жавобан янги марраларни кўзлаяпти.

О. ҲАКИМОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ГУЛЛАР ПОЙАНДОЗ

Тошкент авиасозлари Маданият саройининг театр меҳмонхонаси эшиклари ланг очиқ. Бу ерда «Оналаримизни муборакбод этамиз» мавзуида байрам кечалари бўлмоқда. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчи аёллари бу кечаларнинг қаҳрамонларидир. Дастлабки таклифномалар механика-йиғув цехининг хотин-қизларига берилди, улардан кейин корхона бошқа ҳамма бўлимларининг вакиллари ҳам театр меҳмонхонасига келдилар.

Иш сменасидан кейин маданият саройига келган аёлларни ранго-ранг гуллар ва музика билан кутиб олишди. Лекин бу тантаналарнинг дебочаси эди. 18 та болалар бадиий коллективлари оналарга музикали қутлов билан мурожаат этдилар. Болалар қўшиқ айтиб, ўйинга тушиб, соз чалиб оналарни ҳам даврага тортишди.

Халқаро хотин-қизлар куни арафасида заводда бирлашма аёлларининг слёти ҳам бўлиб ўтди. Қўшиқ ва рақс гулдасталари авиасоз опа-сингилларга кўклам армуғони бўлди. Слётда КПСС-нинг XXVII съездини меҳнат тортиқлари билан нишонлаган меҳнат зарбдорлари, ишлаб чиқариш пешқадамлари ва новаторларидан 500 дан ортиқ киши қатнашди. Театрлашган байрам кўринишида уюштирилган бу кеча аёлларнинг ўтган беш йилликдаги зафарлари ва ўн иккинчи беш йилликнинг бошланган қутлуғ қадамлари ҳақидаги ўзига хос ҳисоботга айланди. Катта календарь варақлангани сайин саҳнада корхонанинг кечаги куни гавдаланаверди. Келажакка ҳам саёҳат қилинди. Бу «саёҳат»да бирлашмани тараққий эттиришнинг социал-иқтисодий планлари бўлажак ғалабалар шаънига қасидадек янгради. Яқин йилларда амалга ошириладиган ишлар завод хотин-қизларининг меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитларини янада яхшилашга хизмат қилади.

(ЎзТАГ мухбири).

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

Андижон область Марҳамат районидаги «Комсомол 60 йиллиги» совхозининг чорвадорлари шу кунларда ҳар қачонгидан ҳам кўтаринки руҳ билан меҳнат қилмоқдалар. Чорва маҳсулдорлигини кундан-кунга ошириш уларнинг асосий шиорларидир. Шунинг учун ҳам съезд шарафига олган социалистик мажбуриятларини муддатидан олдин ошириб адо этдилар.

Совхоз сут-товар фермасининг жонкуяр ходимлари бу йил яна ҳам юксак социалистик мажбурият олиб ишлашяпти. Давлатга 700 тоннадан ортиқ сут топширишга, пландан ташқари 50 тонна маҳсулот етказиб беришга аҳд қилишган.

Мазкур илғор хўжалик коллективи ўтган йилги ютуқлари учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Республика Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ҳамда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланган эди. Бу йил ҳам ўтган йилги ютуқларни мустаҳкамлаш мақсадида астойдил меҳнат қилишяпти. **Суратда: (чапдан ўнгга) илғор сут соғувчилардан Гулнора Хўжабоева, Рўзихон Бутахонова, Зубайда Ботирова, Гулбаҳор Розиқова ва Розахон Рустамовалар КПСС XXVII съезди материаллари билан танишмоқдалар.**

Р. Ашуров фотоси (ЎзТАГ).

ТАЛАБЧАНЛИКНИ ОШИРИБ

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездида қилинган Сиёсий докладини завқ-шавқ билан ўқиб чиқдим. Ундаги ҳар бир ибора, ҳар бир сўз бизга қанот бахш этди. «Агар планларимиз кишиларни қизиқтира олмаса, агар биз омманинг меҳнат ва ижтимоий активлигини, унинг ғайрат-шижоати ва ташаббускорлигини уйғота олмасак, ҳар қандай планимиз ҳам ҳавода муаллақ бўлиб қолади», деб таъкидланади унда. Бу эса ҳар биримизда масъулият ва талабчанликни оширмоқда.

Мен КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXVII съездига Сиёсий докладини синчиклаб ўргандим ва ишчилар ҳузурида шу мавзуда доклад қилдим. Биз ўз меҳнатимизни партиямиз съездида қўйилган вазифалар билан қиёслаб олмоқдамиз. Коллективимиз қолоқлик доғини ювиб, ўтган йили ва шу йилнинг дастлабки ойи план-топшириқларини ортиғи билан бажарди. Лекин ишларимизда камчиликлар кўп. Корхонамизда меҳнат унумдорлигининг пастлиги бизни ташвишлантирмоқда. 163-қурилиш тресты раҳбарлари корхонамизни реконструкциялашни суст олиб бормоқдалар. Ўтган йили реконструкция ишлари планда белгиланганидан ярми бажарилди, холос. Янги йилдан бошлаб ҳам суръатда ўзгариш бўлмаяпти. Трест бошқарувчиси Б. Халимов ягона сиёсий кунда реконструкциялаш ишлари суръатини тезлаштириш ҳақида ваъда берди. Лекин унинг ваъдаси ваъдалигича қолиб кетмоқда.

Партиямиз сўз ва иш бирлигига амал қилишга эътибор беряпти. Шундай экан, трест раҳбарлари ўзаро талабчанликни оширишлари, реконструкция ишларини тезроқ ниҳоясига етказишлари керак.

О. МАЪМУРОВА,
Бухоро тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси филиалининг ишчиси, шаҳар партия комитетининг аъзоси.

РАССОМ ХАНДАСИ

(Эртаклар мавзуида ҳазиллар)

Замонавий рицарь — ғолиблик шоҳсупасида.

Қурбақа — Маликанинг гулдастаси.

Мана, энди Ўлмас Кашчей куйиб ўлади...

Изоҳга ҳожат йўқ.

Рассом М. Муромцев.

ҚУЁШ СИСТЕМАСИНИ ЎРГАНИШДАГИ МИСЛСИЗ ЮТУҚ

Жаҳонда биринчи марта Галлей кометаси бевосита тадқиқ қилинди

ТАСС ахбороти

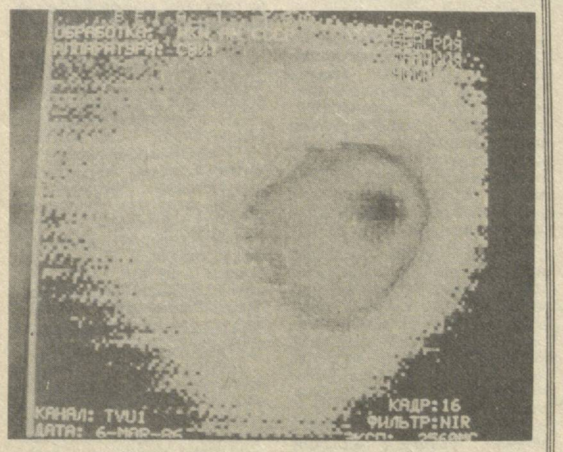

Суратда: Галлей кометаси тасвири. Ушбу сурат «Вега-1» станцияси «думли юлдуз» маркази яқинидан ўтиш чоғида 1986 йил 6 мартда олинган. ТАСС фотоси.

Кўп мақсадли халқаро «Венера-Галлей кометаси» лойиҳаси доирасида учирилаётган Совет «Вега-1» автомат станцияси Галлей кометасини тадқиқ этиш программасини муваффақиятли бажарди.

1986 йил 6 март куни «Вега-1» станцияси кометанинг газ-чанг қобиғи орқали унинг ўзагидан 9 минг километр чамаси наридан ўтди ва биринчи марта шу самовий жисмни комплекс илмий тадқиқ этди.

СССР, Австрия, Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Франция, ГФР ва Чехословакия олимлари ҳамда мутахассислари биргаликда яратган аппаратлар ёрдами билан биринчи марта комета ўзагининг катта масштабдаги тасвирлари олинди, кометанинг температураси ва бошқа физик-химик характеристикалари ўлчанди. Комета моддасини ташкил этувчи газ ва чангнинг химиявий таркиби анализ қилинди, унинг чеккаларидаги электромагнит майдони ҳамда комета қобиғида рўй берувчи физик жараёнлар тадқиқ этилди.

Илгари хабар берилганидек, туширилувчи аппарат Венера планетасининг юзига ва аэростат зонд унинг атмосферасига етказилгач, «Вега-1». станцияси Галлей кометаси сари учиш траекториясига ўтказилганди. Станция шундан кейинги саккиз ой ичида 708 миллион километр масофани ўтиб, кометага мўлжалдаги илмий ўлчашлар ўтказилишини таъминлайдиган масофага яқинлашди.

4 март куни ўтказилган алоқа сеансида кометанинг дастлабки телевизион суратлари олинди ва у 14 миллион километр масофадан тадқиқ этила бошланди. Бунда телевизион камералар ва илмий аппаратлар ўрнатилган эргашувчи платформа автомат тарзда комета ядросига тўғриланди. 5 март куни 7 миллион километр чамаси масофадан Галлей кометасини суратга олиш ва уни тадқиқ қилиш давом эттирилди.

6 март куни «Вега-1» станцияси комета ўзаги яқинидан секундига 80 километр чамаси нисбий тезликда ўтаётганида уч соатлик илмий ўлчаш ва съемка қилишлар сеанси бажарилди. Алоқа сеанслари чоғида ҳар хил нур фильтрлари орқали олинган 500 тадан кўп телевизион сурат Ерга юборилди. Натижада комета ва унинг ўзаги рангли тасвирларини ҳосил қилиш мумкин бўлди.

Телеметрик ахборот маълумотларига кўра, «Вега-1» планеталараро автомат станциясининг ичидаги системалар кометанинг газ-чанг қобиғи орқали учиб ўтганидан кейин ҳам иш қобилиятини сақлаб нормал ишлаб турибди. Кометани тадқиқ этиш якунловчи сеансларини 7 ва 8 март кунлари ўтказиш мўлжалланмоқда.

«Вега-1» автомат станцияси ичидан ўтказилган телевизион кузатишлар натижасида кометанинг ҳаракат траекториясини аниқлашга имкон берадиган маълумотлар олинди. Шу маълумотлар ишлаб чиқилганидан сўнг Европа космик агентлигига берилади. Кометага яқинлашиб бораётган «Жотто» космик аппаратини ростлаш учун шу маълумотлардан фойдаланилади.

9 март куни «Вега-2» станцияси комета ўзагига энг яқин масофадан ўтади.

«Венера — Галлей кометаси» лойиҳасининг илмий программаси Европа космик агентлиги, АҚШ ва Япония ташкилотлари ўтказаётган Галлей кометасининг тадқиқотлари билан мувофиқлаштирилмоқда.

СССР Фанлар академиясининг космик тадқиқотлар институти ва бошқа институтлари, шунингдек халқаро «Венера — Галлей кометаси» лойиҳасида қатнашувчи мамлакатларнинг илмий марказлари олинган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

«Вега-1» планеталараро автомат станцияси Венера планетаси билан Галлей кометасини тадқиқ этганлиги Совет ҳамда жаҳон фани ва техникасининг мислсиз ютуғи, космик фазони тинчлик мақсадларида ўзлаштиришда халқаро ҳамкорлик самарадорлигининг ёрқин далилидир. Шу ноёб экспериментнинг бажарилганлиги Қуёш системасининг келиб чиқиши ва эвалюцияси тўғрисидаги билимлар чегарасини анча кенгайтиради.

ЕР СИЛКИНДИ

БОКУ, 6 март. (ТАСС). Бугун Москва вақти билан соат 3 дан 6 минут ўтганда республика территориясида ер қимирлади. Зилзила маркази, Боку шарқидан 100 километр нарида, Каспий денгизида бўлди.

Озарбайжон ССР Фанлар академияси сейсмик кузатувлар хизматининг маълумотларига қараганда, бу ерда зилзиланинг кучи 7 баллга, Озарбайжон пойтахтида 5,5 баллга етган.

Бокудаги эски бинолар бироз шикастланди.

Қурбонлар йўқ.

* * *

Ер қимирлаш Туркманистон территориясида ҳам рўй берди. Красноводск шаҳрида ер тебранишларининг кучи 6 баллга, Небитдоғда эса қарийб 4 баллга етди.

(ТАСС).

ОБ-ҲАВО

Синоптикларнинг хабар қилишича, Ўзбекистонда ҳаво кам булутли бўлади. Жануби-шарқдан секундига 5—10 метр, баъзи жойларда — 14 метр, Бекобод районида эса 17—22 метр тезликда шамол эсади. Кечаси ҳарорат 2 даража совуқ билан 3 даражагача иссиқ ўртасида бўлади, айрим районларда ҳарорат 5 даражагача совуқ, кундузи 12—17 даража иссиқ бўлади. Республика жанубида кечаси ҳарорат 5—10, кундузи 18—23 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво кам булутли бўлади. Шарқдан секундига 2—7 метр тезликда шамол эсади. Кечаси ҳарорат 3—5, кундузи эса 17—19 даража иссиқ бўлади.

(ЎзТАГ).

ШОИРАЛАР ДАФТАРИДАН

МАКТУБ

Елкамда милтиғим,
юракда ғайрат
Жонланар бепоён Ватан сурати,
Энтикиб боқаман
кўзимда ҳайрат

Қалбимда курашчан халқим журъати.
Шунчаки хизматни ўтаганим йўқ
Бурчимга садоқат, эътиқод ишим.
Ҳамиша кўнглингиз бўлсин биздан тўқ,
Шунчаки эмасдир бугун ташвишим.

Бугун, мен юрт ўғли—таянчи бўлиб,
Ватан ишончига лойиқ йигитман.
Билагим шижоат, қудратга тўлиб,
Диёр меҳри билан қомати тикман.
Бугун мен на фақат халқим, диёрим,
На фақат онажон — сен деб юрибман.
Жаҳондаги барча Она тилаги:
Тинчликка — ҳаётга кафил турибман.

НАСИҲАТ

Мен — онаман!
Вужудим ҳамиша уйғоқ яшар!
Дунёнинг ташвишлари юрагимдан ўтади,
Афғон элин ғамидан менинг-да ғамим ошар,
Душман отган дайди ўқ юрагимга чўкади.
Мен-ку оддий бир одам—тинчликка қўл кўтарган
Баҳорий ғунчалардек орзуларим беҳисоб.

Лекин тинчлик учун мен ширин жоним тутарман
Меҳримдан бир нишона кўкда айланган офтоб!
Дунёнинг ҳар бурчига аста соламан қулоқ,
Эллар нажот тилайди, тинчлик талаб ҳар одам.
Тинчлик қўрғони йўқдир бирдамликдан буюкроқ —
Диёримда тинчликнинг пойдеворн мустаҳкам!
Ўғлим, сен чегарада туну кун ҳушёр тургин.
Англарсан тинчлик эъзоз, тинчлик бизга керагин.
Сен, тинчлик Ватанида яшагин, даврон сургин,
Она, диёр, ёр меҳри тарк этмасин юрагинг.

Муҳаббат ТУРОБОВА.

ОНАЛИК

Сиз ҳали кўпларга Ер зуваласин
Туккан мўъжизалар мисоли сирсиз.
Лекин сиз яратган ибрат боласи
Туфайли мен учун орзу тақдирсиз.

Тасаввур қиламан, қуйма фаросат,
Мужассам ирода, соҳибхаёлсиз.
Сув, ҳаво, нур янглиғ сокин жасорат,
Сув, ҳаво, нур янглиғ тоза, Аёлсиз!

Маъвода Қуёш нур қўллари билан
Тутиб олганидек Сайёрамизни,
Болангиз учганда орзу элига,
Мен кутиб олганман дилпорангизни.

Билмайман не қудрат айлади ўриш,
Не сабаб куйида меҳрим жоладир.

Билганим, у — ҳали бир полопон қуш,
Орзулар кўзини кўрган боладир.

Меҳнатда заргарлик, нурга жўралик,
Эътиқод қалбида чапар сибизға.
Шундайин йигитнинг ҳақи — тўралик,
Уйимнинг тўриси — ҳар шундай қизга!..

Бас, сиздан сўрамай бир оғиз изн,
Аччиқ дардин бирга тортган жондошдек,
«— Қизим!» деб чақирдим гулюзингизни,
«Тоғ»ингиз «ўғлим!» — деб кўтардим
бошга!

Ва бирдан англадим оналик шудир,
Болалар қавмини «болам» деёлса.
Англадим, мукаммал оналик удир,
Ўзга фарзандига ўздек куёлса!

Оналик — боғларда ларзон шоҳларга
Елкангни даст туриб тирак бўлишлик.
Тўлқинлар қайронга отган чоғларда
Балиққа дарёдай керак бўлишлик.

Дунёнинг маъюс, шўх-зағча боласин
Бир кўзда кўролган — Онадир бугун.
Умидбахш дунёнинг барча боласин
Умрини сўролган — Онадир бугун!

Ваҳима селлари сувоғин кирган
Ҳаёт иморатининг синчи — Оналик!
Ерга қўл беролмай ҳайиқиб турган —
Тинчлик қўнимига энчи — Оналик!

Сиз билан бизга-чи, энтикиб ширин,
Фарзандлар камолин кўриш—кам
эмас.

Шундоқ, биз—оналар Ҳаёт занжирин
Қуйма ҳалқалари бўлиб қолсак бас!

Мукаррама МУРОДОВА.

ГУЛДАСТА

Онажоним, қаранг юртга баҳор кириб келмоқда,
Тонгги майин шаббодалар югурмоқда, елмоқда.
Уфққа ол ранг таратиб, чиқиб келмоқда қуёш,
Шул қуёшдек юксакликка орзум кўтармоқда бош.
Юксакларда орзум мени алвонланиб кутмоқда,
Қўлларимга йироқлардан ол гулдаста тутмоқда.
Юксакликда порлаётган орзу гулим — бахтимдир.
Шул орзуга интилмоқлик дилда эзгу аҳдимдир.
Олға бошлай юрагимда дунё-дунё ҳаяжон.
Йўлга чиқдим, оқ йўл тиланг, меҳридарё, онажон.
Ариқларда оқар сувлар ойдин қўшиқ айтмоқда.
Бахтимизни қувонч билан нурга қўшиб айтмоқда.
Шул қўшиққа жўр бўлмоқда турфа қушлар чуғури.
Болакайлар қийқиришар шодлигидан югуриб.
Оҳ, онажон мен ардоқлай орзумдай кенг даламни.
Оқ либосда кўрмоқ бўлиб қўлга олдим қаламни.
Онажоним, қаранг юртга баҳор кириб келмоқда.

Омоной РАББИМОВА.

ОРЗУ ЙЎЛЛАРИДА

Она, бугун яшил-яшил ранглар мен билан,
Севинч, туйғу, оппоқ-оппоқ тонглар мен билан.
Мен биландир, сен тушда ҳам кўрмаган омад.
Орзули тун, шеър бўлғувчи онглар мен билан.
Бир тасодиф кўзинг очса-бўйимни кўрсанг,
Қуёш, юлдуз сирдош бўлган куйимни кўрсанг.
Тор кўксимга сиғармиди соғинган қалбим,
Қайта кўрмоқ армон бўлган тўйимни кўрсанг...
Она, бугун яшил-яшил ранглар мен билан,
Севинч, ширин туйғу, оппоқ тонглар мен билан...

Бибисора ТУРОБОВА.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ XXI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

МАҲСУЛОТ СИФАТИ НЕГА ПАСТ?

«Совет Ўзбекистони» ва Сирдарё область халқ контроли комитетининг қўшма рейди

В. И. Ленин номли Янгиер қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар Ўрта Осиёдаги деярли барча республикаларда, Россия Федерациясининг Ноқоратупроқ зонасидаги ирригация ва мелиорация объектлари қурилишида кенг фойдаланилмоқда. Комбинат коллективи ўн биринчи беш йиллик топшириқларини асосий соҳалар бўйича ошириб адо этди. Шу йилнинг январь ойида эса йиғма темир-бетон буюмлари ишлаб чиқариш плани 101,6 процент, юқори босимли қувурлар тайёрлаш ойлик плани 101,7 процент, босимсиз қувурлар ишлаб чиқариш плани эса 102,7 процент қилиб адо этилди. Корхона шуҳратини ошираётган асосий нарса фақат кўрсаткичларгина эмас, шу билан бирга комбинатда тайёрланаётган маҳсулотларнинг сифати ҳамдир. Ўтган беш йиллик мобайнида буюртмачилардан корхона номига бирор марта ҳам рекламация олинмади. Аксинча қурувчилар ҳамда буюртмачилардан раҳматномалар келиб туради.

Ҳақиқатан ҳам бу ерда маҳсулот сифатини ошира бориш юзасидан катта тажриба тўпланган. Бирор цех ёки завод участкаларида брак маҳсулот пайдо бўлиш хавфи сезилдими — бу воқеага шу жойнинг ўзидаёқ қатъий чора кўрилади. Сифатли маҳсулот чиқараётганлар тажрибаси эса кенг оммалаштирилади, улар моддий ва маънавий рағбатлантириб борилади. Комбинат қошидаги сифат уйи ҳам ана шу мақсадга хизмат қилаётир. Бир сўз билан айтганда, маҳсулот сифатини яхшилаш борасида бу ерда тўпланаётган бой тажрибалардан ўрнак олса арзийди.

Сирдарё областида маҳсулот сифатини ошириш ҳисобига обрў топаётган корхоналар оз эмас, албатта. Бироқ, афсуски, йиғма темир-бетон буюмлари ҳамда бошқа турдаги қурилиш материаллари ишлаб чиқараётган барча корхоналардаги аҳвол бирдай деб бўлмайди. Бахт шаҳридаги республика Сув хўжалиги қурилиши давлат комитетига қарашли Сирдарё темир-бетон буюмлари заводи у қадар кичик корхоналардан эмас. Масалан, ўтган йили бу ерда 1 миллион 60 минг сўмликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарилди. Корхонада тайёрланаётган лотоклар, панеллар ва бошқа маҳсулотлар республикамизнинг 6 областидаги уй-жой қурилишлари, ирригация ва мелиорация объектларига жўнатилиб турибди. Бироқ бу маҳсулотларда сон бор-у, сифат йўқ. Корхона территориясида бир ойдан бери Марғилондаги ёғочсозлик заводидан келтирилган 70 та дераза ва 29 та эшикнинг очиқ ҳавода зах жойда сақланаётганининг гувоҳи бўлдик. Бу эса сўзсиз ана шу қимматли буюмлар сифатининг бузилишига олиб келади.

Маълум бўлишича, корхонада деярли 26 турда маҳсулот чиқарилар экан. Лекин шу пайтга қадар эталон майдончаси ташкил этилмаган. Биз энг йирик участка — қолиплаш цехида бўлдик. Аввало бу ерда тайёрланаётган маҳсулот сифати қониқарсиз. Бунинг устига қуйилган панеллар, лотоклар ва бошқа плиталарнинг нотўғри сақланиши сабабли кўпчилик буюмлар бутунлай яроқсиз аҳволга келмоқда, тўғрироғи, кечаги маҳсулот бугунга келиб бракка айланмоқда.

Биз қолипда ётган маҳсулотни ҳам, жўнатиш учун тайёрлаб қўйилган темир-бетон буюмлари, панеллар ва лотокларни ҳам кўздан кечирдик. Аввало иш бошиданоқ хом-хатала қилинмоқда. Чунки қоришмалар сифати талаб даражасида эмас. Бунинг устига уларни қуйиш, қуритиш ва қолипдан олиш технологияси бузилаётир. Қолипловчилар шу қадар шошма-шошарлик, палапартишлик билан иш бажармоқдаларки, ички ва сиртқи панелларга ўрнатилган эшик ва деразаларнинг биронтасини ҳам очиб бўлмайди. «Нега шунчалик бефарқ иш бажаряпсизлар?» деган саволга қолипловчилардан М. Самигулина билан Л. Қодирова «иш қуролимиз соз эмас», деб жавоб беришди. Ваҳолонки, бу ўринда фақат иш қуролигина айбдор эмас, балки ишчиларда масъулият туйғуси етишмаяпти. Буюртмачиларга жўнатиш учун тайёрлаб қўйилган, умумий қиймати 13 минг сўмлик иккита икки хонали уй панеллари мутахассислар томонидан ГОСТ талабларига жавоб бермайдиган маҳсулот деб топилди. Хўш, бундай хўжасизлик учун ким жавоб беради?

Корхонада бундан икки йил илгари қурила бошланган иситиш агрегати ҳалигача битказилмаган. Бундан эса маҳсулот сифати жиддий зарар кўряпти. Чунки қолипга тушган темир-бетон буюмлари зарур бўлган 7-8 ўрнига атиги 0,7—0,8 атмосферадаги босимга эга бўлган буғда қуритилмоқда.

— Келтирилаётган қум, шағал ва бошқа қурилиш материалларининг яроқсизлиги сабабли маҳсулот сифатига путур етказиляпти, — дейди қолиплаш цехининг бошлиғи Н. Целютин.

Корхона директори А. Ли, бош инженер А. Ҳайдаровларнинг сифат масаласига енгил-елпи қараётганлари шундан ҳам маълумки, корхонада бракка йўл қўяётганлар билан кураш олиб бориш ҳам унутиб юборилган.

«Узколхозстрой»га қарашли Боёвут ғишт заводи барпо этилаётганида унинг келажагига катта умид боғланган эди. Бироқ, мана ўн йилдирки ўша умидларнинг рўёбга чиқишидан дарак йўқ. Бу завод ишга тушганидан бери бирор марта ҳам йиллик планларни бажармади. Ўтган йили ғишт ишлаб чиқариш ва уни реализация қилиш плани эса атиги 31,8 процент қилиб бажарилди холос. Хўш, бунинг сабаби нимада?

Корхона раҳбарларининг таъкидлашича, бу ерда ишга халақит бераётган муаммолар оз эмас. Жумладан, заводни ёқилғи билан таъминлаш проблемаси кўп йиллардан бери ҳал этилмай келяпти. Яна бир муаммо — ишчи кучлари етишмаётганлигидадир. Завод директори А. Ботировнинг айтишича, корхонада 318 ишчи ўрнига 123 ишчи меҳнат қилмоқда. Шу туфайли ўтган йили 22 миллион ўрнига 6,9 миллион дона ғишт чиқарилди. Маҳсулотнинг таннархи жуда ҳам баланд: ҳар бир минг дона ғишт учун 71 сўм 68 тийин сарфланган ҳолда у буюртмачиларга 63 сўм 40 тийиндан сотиляпти.

Корхонадаги яна бир ташвишли муаммо-тайёрланаётган маҳсулотнинг мутлақо яроқсизлигидир. Текшириш пайтида мавжуд 23 та қуритиш цехининг атиги 9 таси ишлаётгани, уларнинг бирортасида ҳам иссиқлик режими ва муддатига риоя қилинмаётгани маълум бўлди. 3 та печдан эса фақатгина биттаси ишламоқда. Биз печдан чиққан 18 минг дона ғиштни текшириб кўриб, улар ГОСТ талабларига бутунлай жавоб бермаслигини аниқладик. Бир сўз билан айтганда, бу ғиштларни муҳим қурилишларда ишлатиб бўлмайди. Шундай экан, «Узколхозстрой» ва унинг областдаги тресги қачонгача Боёвутдаги мазкур корхонадаги ачинарли аҳволга бефарқ қарайди?

Республика Маҳаллий саноат министрлигига қарашли Сирдарё қурилиш материаллари комбинатининг керамзит ғишт цехида аҳоли эҳтиёжи учун зарур бўлган маҳсулот тайёрланади. Бу ерда на иш сифатига, на ишлаб чиқариш суръатига эътибор берилаётир. Масалан, ўтган йили корхонада керамзит ғишт ишлаб чиқариш плани аранг 36,7 процент бажарилди. Қурилиш ускуналари ишламагани, цех электр энергия билан таъминланмаётгани сабабли ўтган йили деярли уч ой мобайнида бу цехни ишлатишнинг иложи бўлмади. Министрликдан тез-тез комиссиялар келиб, текшириб, аҳволни тузатиш учун ваъдалар бериб кетишди. Аммо қуруқ ваъдалардан бирор наф чиқмаётир.

Рейд пайтида цехда қум билан керамзит тушадиган ускуналарга ўлчов асбоблари ўрнатилмагани, оқибатда ғишт ишлаб чиқариш учун қоришма тайёрлаш ишлари тегишли нормативларсиз амалга оширилаётгани, бундан эса маҳсулот сифатига жиддий путур етказаётгани аниқланди. Вазият — бу муҳим объектга республика Маҳаллий саноат министрлиги, область маҳаллий саноат бошқармаси раҳбарларининг жиддий аралашувлари лозимлигини талаб этмоқда.

Биз юқорида Сирдарё областидаги қурилиш материаллари ишлаб чиқарадиган айрим саноат корхоналарида рўй бераётган салбий воқеалар ҳақида тўхталдик. Корхона раҳбарлари, мутасадди ташкилотлар ишдаги камчиликларни тугатиш, маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан зудлик билан тегишли чоралар кўришлари керак. Чунки бу корхоналарда тайёрланаётган маҳсулотлардан ирригация ва мелиорация иншоотлари, чўлқуварлар учун уй-жойлар, маданий-маиший объектлар, хўжалик бинолари ва бошқа объектлар барпо этилади. Бу бинолар эса бир ёки икки йилни мўлжаллаб эмас, балки истиқболни ўйлаб қурилади. Шундай экан, кўп нарса ана шу қурилиш материаллари сифатига боғлиқлигини доимо эътиборда тутиш керак.

КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездида маҳсулотнинг сифати, техникавий-иқтисодий даражаси — экономиканинг танг жойларидан бири, кўпгина қийинчилик ва проблемаларнинг манбаи эканлиги қайд қилинар экан, бу соҳада тезда жиддий чоралар кўриш, ҳар бир иш жойида фақат яхши сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш вазифаси қўйилди. Маҳсулотнинг юқори сифатига эришмай туриб экономикани интенсив ривожлантириб бўлмайди. Ҳар бир корхонада иш ана шуни эсда тутган ҳолда ташкил қилиниши лозим.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири,

М. НАЗАРОВ,
Область халқ контроли комитетининг инспектори,

Х. САИДБЕКОВ,
Стандартлар ва ўлчовлар назорати бўйича область лабораториясининг бош давлат инспектори,

К. ПОЛЯКОВА, шу лаборатория давлат инспектори.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Вақт шамолдек елиб бормоқда... Яқиндагина чақалоқлар йиғиси янграган Ванчулорлар хонадонининг тўрт эгизаги — Анна, Якуб, Войтех ва Лукашлар бугун уч ёшга киришди. Нормал ривожланаётган тўртовлон музикани, қўшиқ айтишни, рақс тушишни ва эртаклар тинглашни жуда ёқтиришади. Болалар врачларнинг доимий назоратидалар.

Суратда: бахтиёр эгизаклар онаси билан.

ЧТК—ТАСС фотоси.

Ғарбий Германиянинг прогрессив аёллари, демократик жамоатчилик вакиллари АҚШ ва НАТОнинг агрессив хатти-ҳаракатларини кескин қоралаб чиқмоқдалар. Улар тинчлик ва ядро хавфини бартараф этиш учун актив кураш олиб бормоқдалар. «Сабр косаси тўлиб-тошди. Нацистлар йўқолсин!» Антифашистик намойиш қатнашчиларидан бири кўтариб олган плакатда мана шу сўзлар ёзилган.

(ТАСС фотохроникаси).

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

Тингланг, томоша қилинг — 8 МАРТ, ШАНБА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Ҳужжатли фильмлар. 10.15 — Халқаро хотин-қизлар кунига бағишланган шеърий композиция. 10.45 — «Здоровье». 11.30 — «Биз қандай дам оламиз». 12.10 — Мультфильмлар. 12.40 — СССР халқлари VI қишки спартакиадасининг очилиши. 13.15 — «Ўсимликлар дунёси». 14.00 — «Дунё воқеалари». 14.15 — Болалар учун фильм. 15.20 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 16.20 — Давр ва ўзим ҳақимда. 16.35 — Мультфильм. 16.45 — «Москвичка». 18.15 — Мультфильмлар. 18.45 — «Совет Иттифоқи элчиси». Бадиий фильм. 19.25 — Кулги кечаси. 21.30 — «Время». 22.05 — Байрамингиз билан, азиз хотин-қизлар! 00.05 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.30 — Ритмик гимнастика 10.00 — «Тонгги почта». 10.30 — Қўл тўпи бўйича жаҳон чемпионати. 11.00 — Телевизион спектакль премьераси. 12.00 — «Ерда. Самода ва денгизда». 12.30 — Жаҳон музика маданияти хазинасида. 13.00 — Экранда кинокомедия. 14.15 — «Халқ ижодиёти». 15.00 — «Экологик кундалик». 15.20 — «Сизга навбат». 16.50 — «Сизнинг хонадонингиздаги гуллар». 17.10 — «Саёҳатчилар клуби». 18.10 — Сузиш бўйича халқаро мусобақалар! 18.45 — «Циркни ҳамма севади!» 19.25 — Концерт. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Телеочерк. 21.25 — «Объективда — Ватан». 21.30 — «Время». 22.05 — «Кун тартибидаги масала». Бадиий фильм. 23.40 — СССР халқлари VI қишки спартакиадаси.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!» 8.00 — «Тонгги тароналар». 8.10 — Телефильм. 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 9.00 — «Время». 9.40 — «Иван ила Мария». Бадиий фильм. 11.05 — «Ўзбекистон спорти». 11.45 — Адабий кўрсатув. 12.30 — Кинокўрсатув. 13.15 — Ёш олимлар телеклуби. 13.35 — «Қўшиғим, жон қўшиғим». 14.15 — Фильм-концерт. 18.05 — «Ҳар доим бўлсин онам!». 18.40 — Кинокўрсатув. 19.10— Мультфильмлар. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Телеминиатюралар театри спектакли. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Музикали программа. 21.30— «Время». 22.05 — Музикали программа. Давоми. 22.40 — «Нафосат».

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Азиз хотин-қизлар, сизлар учун». 9.30 — «Танишинг: янги овозлар». 10.15 — «Дугоналар». 11.30 — Болалар учун концерт. 12.00 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 13.00 — «Чорвадор». 13.30 — «Хатларингизни ўқиб...» 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — «Аёлларга табассум ҳадя этинг». 16.30 — «Саломат бўлинг!». 17.00 — Радиотингловчиларнинг талабларига биноан концерт. 17.40 — «Элга хизмат — олий ҳиммат». 18.15 — «Халқаро ҳаётнинг актуал масалалари». 18.30 — «Ҳар доим бўлсин онам!».

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.